

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางอารี ศรีสม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

883.183
065คณ
จ.3

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนพนิตยารเพชรบุรี

บทคัดย่อ
ของ
นางอารี ศรีสม

20 พ.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

๒๑๖๒๒๑

อารี ศรีสม. (2545). ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิมไทย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้ เพื่อศึกษาปัญหาตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน โดยจำแนกตามเพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และ ชมรมที่สังกัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 , 2 และ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เป็นสมาชิกจำนวน 450 คน ที่ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t - test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวน ทางเดียว One – Way Analysis of Variance

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มีเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และชมรมที่สังกัดต่างกัน เห็นว่ามี ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัดต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมี ปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหามากกว่า นักเรียน ที่เป็นสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนมีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหาโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหาร กิจกรรมชมรมด้านการเงิน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนเห็นว่าการบริหาร กิจกรรมชมรมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**MANAGEMENT PROBLEMS OF ACTIVITY CLUB ACCORDING TO THE
OPINION OF CERTIFICATE VOCATIONAL EDUCATION AT PETCHABURI
COMMERCIAL BUSINESS SCHOOL**

**AN ABSTRACT
BY
MRS. AREE SRISOM**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2002**

AREE SRISOM. (2002). *Management problems of activity club according to the Opinion of Students of Certificate Vocational Education at Petchaburi Commercial Business School*. Master project , M. Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Advisor Assist. Prof. Supee Limthai.

The purposes of this study were to investigate the management problems of activity club according to the Opinion of Students of Certificate Vocational Education at Petchaburi Commercial Business School . in four aspects : operating, personnel, and finance facilities ; and to compare the management problems of activity club according to the Opinion of Students of Certificate Vocational Education divided by sex, member status, academic year, achievement learning reason to be member and club section.

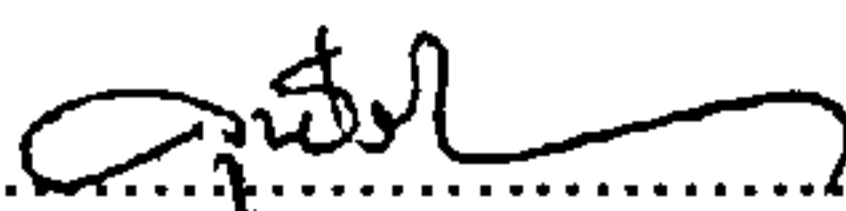
The samples in this study were 450 students. The instrument were used to collect data was a rating scale questionnaire which had 52 items. Statistics applied in the study were percentage, mean and standard deviation. F – test and t – test were used to analyze the data.

The study findings were as follows:

1. The management problems of activity club were at moderate level in overall and each aspect.
2. There was no statistical significant difference in overall and each aspect for the opinion towarded management problems from the students with different sex, academic year, achievement learning and club section.
3. There was no statistical significant difference in overall and each aspect except the aspect of the personal and facilities, there were statistical significant difference level at .01 the opinion towarded management problems from the students with different member status.
4. There was no statistical significant difference in overall and each aspect except the aspect of finance, there was statistical significant difference level at .05 for the opinion towarded management problems from the students with different reason to be member.

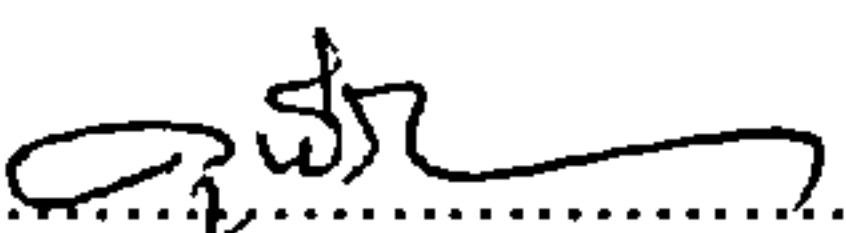
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

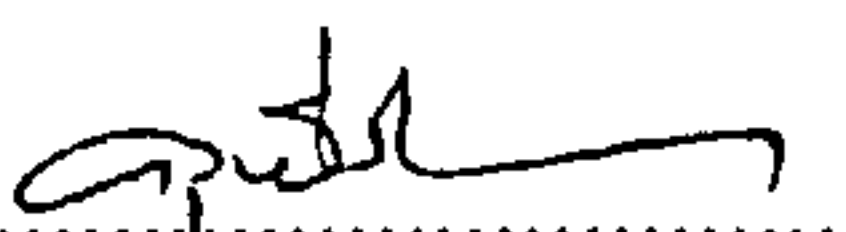
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

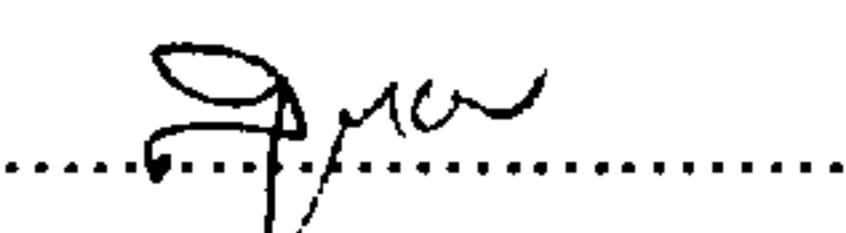

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการการสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ)

(อาจารย์ สิทธิฐานกร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ ...4.. เดือน.....ตุลาคม..... พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ และอาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และเป็นกำลังใจด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ และอาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ ทุกท่านที่ กรุณาให้ความรู้ อบรมสั่งสอน ให้ความรัก ให้กำลังใจกับผู้วิจัย

ขอขอบคุณ ครู – อาจารย์โรงเรียนพนินชยการเพชรบุรี และขอขอบคุณนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนินชยการเพชรบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามงานการวิจัยครั้งนี้

อารี ศรีสม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 3
	ความสำคัญของการวิจัย 3
	ขอบเขตของการวิจัย 4
	นิยามศัพท์เฉพาะ 5
	กรอบแนวความคิด 7
	สมมุติฐานการวิจัย 8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9
	ประวัติความเป็นมา 10
	สภาพปัจจุบันของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี 10
	ระเบียบการของโรงเรียน 10
	ปัจจุบันโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เปิดสอนในหลักสูตร 11
	ปรัชญาของโรงเรียน 11
	การบริหารงานกิจการนักเรียน 11
	ความหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษา 11
	หลักเบื้องต้นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 13
	ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร 14
	ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียน 14
	เหตุผล ผลเสีย และความจำเป็นที่ต้องมีกิจกรรมนักเรียน 15
	วิธีการดำเนินการขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อกิจกรรมนักเรียน 17
	การวัดผลประเมินผล 22
	ปัญหาของการจัดกิจกรรมนักเรียน 22
	กิจกรรมชมรมของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี 24
	รูปแบบของกิจกรรมชมรม 24
	ประเภทของกิจกรรม 25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 25
	งานวิจัยภายในประเทศ 25
	งานวิจัยต่างประเทศ 30
3	วิธีดำเนินการวิจัย 31
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 31
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

(3) ต่อ	
วิธีการสร้างเครื่องมือ	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	33
สถิติที่ใช้	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน	37
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี	38
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรม ที่สังกัด ชั้น ปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด	43
ตอนที่ 4 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตาม ความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียน พณิชยการเพชรบุรี นำเสนอในรูปความถี่ของความคิดเห็นเพิ่มเติม ของนักเรียน	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52
ความมุ่งหมายของการวิจัย	52
ความสำคัญของการวิจัย	52
สมมติฐานการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา	61
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	73
ภาคผนวก ค	76
ประวัติย่อผู้วิจัย	78

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	การแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
2	แสดงข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	37
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความ เห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน	38
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความ เห็นของนักเรียน ด้านการดำเนินการ โดยรวมและรายข้อ.....	39
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความ เห็นของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมและรายข้อ.....	40
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความ เห็นของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมและรายข้อ	41
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความ เห็นของนักเรียน ด้านการเงิน โดยรวมและรายข้อ.....	42
8	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน จำแนกตาม เพศ โดย รวมและรายด้าน	43
9	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ การเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด โดยรวมและรายด้าน.....	44
10	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน จำแนกตามชั้นปีที่กำลัง ศึกษา โดยรวมและรายด้าน	45
11	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	46
12	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน จำแนกตามเหตุผลใน การสมัครชมรม โดยรวมและรายด้าน.....	47
13	ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน ด้านการเงิน จำแนกตามเหตุผลในการสมัครชมรม	48
14	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน จำแนกตามชมรมที่ สังกัด โดยรวมและรายด้าน.....	49
15	ความคิดเห็นที่เป็นข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของ นักเรียน ทั้ง 4 ด้าน	50

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันการศึกษาเอกชน เป็นสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญไม่น้อยไปกว่าสถาบันการศึกษาของรัฐบาล คือ ช่วยในการพัฒนาประเทศ ในด้านการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในด้านความรู้ ความสามารถ ตามสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาคน ให้มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านความรู้ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อออกไปพัฒนาประเทศ การพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์ดังกล่าว จึงต้องมีองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เช่น การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานวิชาการ และงานกิจกรรมนักเรียน ฯลฯ ล้วนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ที่จะศึกษาแล้วสามารถออกไปสู้กับสภาพแวดล้อม สังคมภายนอกได้เป็นอย่างดี

การวางแผนคุณภาพของนักเรียน ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้นการเรียนการสอนทางวิชาการภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว นั้น ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชาติบ้านเมืองการจัดกิจกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ มีความรับผิดชอบ มีจิตใจดีงาม และพร้อมที่จะฝึกตนเองให้เป็นผู้ใหญ่ คุณค่าในการจัดกิจกรรมนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่ควรถือปฏิบัติ เนื่องจากการฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน เกิดความสามัคคี และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ฉะนั้นนักเรียนจึงควรพยายามสะสมประสบการณ์ที่กำลังใช้ชีวิตในสถานภาพนักเรียนให้สมบูรณ์ที่สุด

การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกหรือเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยการปฏิบัติจริงและด้วยความจริงจังเริ่มของตนเองเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมทั้งหลายที่ นักเรียนได้มีส่วนร่วม นั้น หมายถึง การเรียนรู้โดยตรงจากประสบการณ์ การจัดกิจกรรม นักเรียนจึงมีความสำคัญ ด้วยเหตุนี้กิจกรรมนักเรียน (Student Activities) จึงเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา ถ้านักเรียนจะถือว่าประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นเครื่องหล่อหลอมทัศนคติบุคลิกภาพ ค่านิยม ก็ควรที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษา

กิจกรรมนักเรียนได้รับการยอมรับว่ามีบทบาทอย่างสำคัญ ในการส่งเสริมพัฒนาตัวนักเรียนให้เป็นคนที่มีความพร้อมไปด้วยความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มีโลกทัศน์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันดังนั้นในความสำคัญของงานกิจกรรมนักเรียนดังกล่าว สถานศึกษาได้สนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสจัดกิจกรรมนักเรียนมาโดยตลอด

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการปรับตัวของนักเรียนและการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการช่วยแก้ไขปัญหาการปกครอง ช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานตามที่ตนถนัดและสนใจ พัฒนาความรู้ในสิ่งใหม่ ๆ สอนให้เป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย รู้จักริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน และช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับโรงเรียน ตลอดจนโรงเรียนกับชุมชน

จากจุดมุ่งหมายของ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ได้กล่าวถึงหลัก ในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพว่าทำได้หลายวิธีและวิธีหนึ่งก็คือ “สถาบันการศึกษาควรเสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม เพื่อส่งผลต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ ผู้เรียนได้พัฒนาความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สำหรับในระดับอุดมศึกษาควรนำกิจกรรมนิสิตนักศึกษา มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า วิจัย พัฒนาระบบหอพัก และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อเสริมบรรยากาศของการเรียนรู้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ฉบับที่ 8. 2540 – 2544 : 70)

จะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า “กิจกรรม” เป็นวิธีการหนึ่งที่สถาน ศึกษาควรนำมาใช้เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองมากขึ้น ช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพและให้ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์นอกจากนี้แล้ว “กิจกรรม” ยังช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี กล่าวคือ เป็นผู้ฝึกฝนในการเรียนรู้ รู้จักคิดและวิเคราะห์ ใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์มีความคิดรวบยอด มีจินตนาการ และมีความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ฉบับที่ 8. 2540 : 24)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว ทำให้ผู้บริหาร สถานศึกษาทุกระดับ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนต่างก็ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมการเรียนการสอน โดยให้การสนับสนุนในทุกรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถทั้งทางกาย ทางความคิด ความสามัคคี และทักษะในการทำงานกลุ่ม อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยเป็นที่พึงปรารถนาของสังคมและสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เป็นโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน เปิดสอนทางด้านพณิชยการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยเปิดสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี การขาย คอมพิวเตอร์ และเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี การ ตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

จากหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ ระบุถึง “กิจกรรม” ว่าสถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยม ส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม วินัยในตนเอง โดยการคิด วิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติและประเมินผล “เวลาเรียน” ในกรณีการเรียนแบบ ชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์ (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2538)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาจะพบว่าโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ทำให้ความสนใจ ต่อการจัดกิจกรรมของนักเรียนมาโดยตลอด โดยผู้บริหารของโรงเรียนได้พยายามให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน จะเห็นได้จากการส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน จัดส่งแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนร่วมกับทางจังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมตามประเพณี เพื่อรักษาวัฒนธรรมอัน

ดิงามของประเทศชาติ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระชนม์พรรษา กิจกรรมการแห่เทียนจำนำพรรษา หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมกับชุมชน

นอกจากนี้แล้วยังมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมในรูปของชมรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมและสร้างลักษณะผู้นำ ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียน มีลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในปีการศึกษา 2544 โรงเรียนได้จัดกิจกรรมชมรม โดยกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเป็นสมาชิกอย่างน้อย 1 ชมรม ตามที่โรงเรียนได้จัดไว้ให้ คือ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมกีฬา ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชมรมดนตรีไทย ชมรมต่อต้านสารเสพติด และชมรมลีลาศ จากการจัดกิจกรรมชมรมของโรงเรียน ที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนบางส่วนไม่เข้าร่วมทำกิจกรรม จากการประเมินผล การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนักเรียน พบว่าในแต่ละปีการศึกษา มีนักเรียนไม่ผ่านกิจกรรมชมรมดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนไม่ผ่าน	คิดเป็นร้อยละ
		กิจกรรมชมรม	
2542	760	115	15.13
2543	600	94	15.67

ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะได้พยายามเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมแต่ก็ยังคงมีนักเรียนบางส่วนหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมชมรมที่ทางโรงเรียนจัดให้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมชมรม เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไข การบริหารกิจกรรมชมรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน โดยจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และชมรมที่สังกัด
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงินจำแนกตาม เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษารั้จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อไปนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมจะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม
2. ฝ่ายบริหารจะได้ใช้เป็นข้อมูล เพื่อกำหนดประเภทกิจกรรมชมรมและวางแผนจัดสรรทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมชมรมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษารั้นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า ในขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษารั้นี้มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ที่เป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ ของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ในปัญหา 4 ด้าน

- 1.1 ด้านการดำเนินการ
- 1.2 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
- 1.4 ด้านการเงิน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษารั้นี้ ได้แก่ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่เป็นสมาชิกชมรมใดชมรมหนึ่งเพียงชมรมเดียว ได้แก่ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมกีฬา ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชมรมดนตรีไทย ชมรมต่อต้านสารเสพติด และชมรมลีลาศของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 521 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่เป็นสมาชิกชมรมใดชมรมหนึ่งเพียงชมรมเดียว ได้แก่ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมกีฬา ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชมรมดนตรีไทย ชมรมต่อต้านสารเสพติด และชมรมลีลาศของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 450 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งได้ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยจำแนกได้ดังนี้

3.1.1 เพศ ซึ่งแบ่งเป็น

- 3.1.1.1 ชาย
- 3.1.1.2 หญิง

3.1.2 สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด

- 3.1.2.1 เป็นคณะกรรมการ
- 3.1.2.2 เป็นสมาชิก

- 3.1.3 ชั้นปีที่กำลังศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น
 - 3.1.3.1 ปวช. 1
 - 3.1.3.2 ปวช. 2
 - 3.1.3.3 ปวช. 3
- 3.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99
 - 3.1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.49
 - 3.1.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 4.00
- 3.1.5 เหตุผลในการสมัครชมรม
 - 3.1.5.1 มีความสนใจด้วยตนเอง
 - 3.1.5.2 เพื่อนแนะนำ
 - 3.1.5.3 ครู อาจารย์แนะนำ
 - 3.1.5.4 อื่น ๆ (ระบุ).....
- 3.1.6 ชมรมที่สังกัด ซึ่งแบ่งเป็น
 - 3.1.6.1 บำเพ็ญประโยชน์
 - 3.1.6.2 กีฬา
 - 3.1.6.3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
 - 3.1.6.4 ดนตรีไทย
 - 3.1.6.5 ต่อด้านสารเสพติด
 - 3.1.6.6 ลีลาศ
- 3.2 ตัวแปรตาม คือปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน 4 ด้านได้แก่
 - 3.2.1 ด้านการดำเนินการ
 - 3.2.2 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
 - 3.2.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 3.2.4 ด้านการเงิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมชมรม หมายถึง งานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์และนักเรียน เพื่อสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน อันเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์และการพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 6 กิจกรรมชมรม คือ

1.1 ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม เช่น การพัฒนาชุมชนในวันพืชมงคล การปลูกต้นไม้ในสถานที่สาธารณะ การพัฒนาคลอง เป็นต้น

1.2 ชมรมกีฬา หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกใช้เวลาว่างเพื่อผ่อนคลายโดยการเล่นกีฬา

1.3 ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ช่วยกันรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย กิจกรรมที่ทำ เช่น การทำจวนใบตอง การทำบายศรี การแกะสลักผลไม้ และการรำไทย

1.4 ชมรมดนตรีไทย หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปการเล่นดนตรีของไทย การเล่นกลองยาว

1.5 ชมรมต่อต้านสารเสพติด หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ช่วยกันป้องกันสิ่งเสพติด รวมทั้งการให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับพิษภัยของสิ่งเสพติด

1.6 ชมรมลีลาศ หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกใช้เวลาว่าง เพื่อเรียนรู้ศิลปการร่ายรำทางประกอบดนตรี

2. การบริหารงานกิจกรรมชมรม หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้เทคนิควิธีในการจัดกิจกรรมชมรมนักเรียน ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดกิจกรรม

3. ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนเห็นว่าเป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินการจัดกิจกรรมชมรมนักเรียน โดยจำแนกเป็นปัญหา 4 ด้านดังนี้

3.1 ด้านการดำเนินการ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผนการจัดชมรมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย การกำหนดประเภทชมรมไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนยังไม่ทั่วถึง การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไม่ชัดเจน การควบคุมการจัดกิจกรรมไม่เป็นระบบ การกำหนดวันเวลาในการทำกิจกรรมไม่สามารถควบคุมให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้

3.2 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องเกี่ยวกับบุคลากรต่าง ๆ ได้แก่

3.2.1 ด้านผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารยังไม่มึนนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนกิจกรรมชมรม ในด้านสถานที่ ด้านงบประมาณ และยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

3.2.2 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับชมรม อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาพอ อาจารย์ปรึกษาไม่สามารถแก้ปัญหาของชมรม ไม่สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

3.2.3 ด้านเจ้าหน้าที่ ได้แก่ นักเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่พอเพียง เจ้าหน้าที่ขาดความรับผิดชอบในการเบิก - จ่ายอุปกรณ์ให้ทันเวลา

3.2.4 ด้านตัวนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเลือกกิจกรรมชมรมไม่ตรงตามความสนใจ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมชมรม นักเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมชมรม นักเรียนไม่สามารถจัดเวลาเรียนกับเวลากิจกรรมได้ นักเรียนขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการจัดกิจกรรมชมรม คณะกรรมการชมรมไม่มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมชมรม

3.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ได้แก่ ไม่ได้รับความสะดวกในการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ การประสานงานและการเบิก - จ่ายอุปกรณ์ล่าช้า ยังไม่มีสถานที่ของแต่ละชมรมอย่างเหมาะสม บริการน้ำดื่มยังไม่สะอาดและไม่เพียงพอไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องพยาบาล

3.4 ด้านการเงิน หมายถึง ความรู้สึก ของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคงบประมาณการเงิน การซื้อวัสดุอุปกรณ์ มีขั้นตอนยุ่งยาก การเบิกจ่ายล่าช้า ไม่ได้รับความรวดเร็ว งบประมาณที่ทางโรงเรียนจัดให้ไม่พอเพียง ยังไม่มีระบบที่ดีในการตรวจสอบการใช้เงินในกิจกรรมชมรม การขออนุมัติโครงการเพื่อดำเนินการเป็นไปอย่างล่าช้า

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

5. เหตุผลในการสมัครเรียน หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม โดยมีเพื่อนแนะนำ หรือมีความสนใจด้วยตนเอง

6. สถานภาพการเป็นสมาชิกที่สังกัด หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมชมรม มีหน้าที่รับผิดชอบ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในจัดกิจกรรมชมรม ได้แก่ คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เสรฐัญญิก เลขานุการ กรรมการ และสมาชิกชมรม

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average : G.P.A.) ของทุกรายวิชาที่เรียน โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า	1.00 – 1.99	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่	2.00 – 2.49	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่	2.50 – 4.00	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

กรอบแนวความคิด

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

1. เพศ
2. สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด
3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. เหตุผลในการสมัครชมรม
6. ชมรมที่สังกัด

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ใน 4 ด้าน

1. ด้านการดำเนินการ
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านการเงิน

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าการบริหารจัดการชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัดต่างกัน เห็นว่าการบริหารจัดการชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน เห็นว่าการบริหารจัดการชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เห็นว่าการบริหารจัดการชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารจัดการชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. นักเรียนสังกัดชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารจัดการชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโดยแบ่งเนื้อหา ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี
2. การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน
 - 2.1 ความหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษา
 - 2.2 หลักเบื้องต้นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.3 ประเภทของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน
 - 2.5 เหตุผล ความจำเป็น และผลเสียที่เกิดจากการจัดกิจกรรมนักเรียน
 - 2.6 วิธีดำเนินงานขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน
 - 2.7 การวัดผลประเมินผล
 - 2.8 ปัญหาของการจัดกิจกรรมนักเรียน
3. กิจกรรมชมรมของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี
 - 3.1 รูปแบบของกิจกรรม
 - 3.2 ประเภทของกิจกรรม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ประวัติความเป็นมา

เดิมโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนบุญเลี่ยมวิทยา ได้เลิกล้มกิจการและได้มี นายนิพนธ์ บัวมณี ได้ทำการเช่าอาคารและที่ดินซึ่งเป็นของวัดอุทัยโพธารามได้ทำการจัดตั้งเป็นโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ประเภทอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการ ตามใบอนุญาตให้เป็นเจ้าของจัดตั้งโรงเรียน หรือเรียกว่า “ผู้รับใบอนุญาต” เลขที่ 1/2520 ออกเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2520 โดยมีนายนิพนธ์ บัวมณี เป็นผู้จัดตั้งโรงเรียนและเป็นครูใหญ่วุฒิ พ.ม. และคป. (บริหารโรงเรียน) และนางอารี ศรีสม เป็นผู้จัดการวุฒิคป.(บริหารโรงเรียนปีการศึกษาแรกที่เปิดมีนักเรียน 47 คน โรงเรียนดำรงอยู่ด้วยเงินค่าธรรมเนียมการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และขยายหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532

ทางโรงเรียนได้ทำเรื่องขอรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2518 เล่ม 1 เข้าเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 รับผู้ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (1,360 คาบ) และในปีการศึกษา 2537 ขอย้ายการรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) เข้าเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาเรียน 2 ปี 1 ภาคเรียน ปีการศึกษา 2539 ขอเปิดสาขาคอมพิวเตอร์ทั้งระดับ ปวช. และปวส.

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ได้ย้ายที่ทำการจากวัดอุทัยโพธาราม มาตั้งที่ใหม่ในที่เช่าของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ดินรายเดือนแปลงเลขที่ 247/1 โฉนดเลขที่ 8994 (นอกเขต) พื้นที่ทั้งหมด 12 ไร่ 200 ตารางวา ใกล้กับหมู่บ้านดอนคาน ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี (เลขที่ 199/1 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี) เมื่อ วันที่ 28 มิถุนายน 2532

สภาพปัจจุบันของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบัน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่ โดยนางอารี ศรีสม เป็นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) โดยใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ในปีการศึกษา 2544 มีนักเรียนระดับ ปวช. ทั้งหมด 521 คน มีบุคลากร 34 คน ตั้งอยู่เลขที่ 199/1 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อยู่ตรงข้ามกับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 12 จังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อที่ 12 ไร่ 200 ตารางวา

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีประกอบด้วย อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม โรงอาหารและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยจัดเป็นห้องสำนักงาน ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติงานสำนักงาน ห้องพิมพ์ดีดไทย ห้องพิมพ์ดีดอังกฤษ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการบัญชี ห้องปฏิบัติการขาย ห้องพัสดุ มีห้องน้ำหญิง ห้องน้ำชาย ไว้สำหรับบริการนักเรียน นักศึกษา และที่ปัสสาวะสำหรับนักเรียนชาย และจัดสถานที่พักผ่อนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน นักศึกษา

ระเบียบการของโรงเรียน

เปิดสอนระดับ ปวช. และ ปวส. ซึ่งเปิดสอน 2 รอบ คือ รอบเช้าและรอบบ่าย

การรับสมัคร

รับสมัครนักเรียนจบ ม.3 เรียนต่อ ปวช. ทั้งชายหญิง

รับนักเรียนจบ ปวช., ม.6 เรียนต่อ ปวส. ทั้งชายหญิง

- หลักฐานการสมัคร
1. ใบระเบียบแสดงผลการเรียน
 2. สำเนาทะเบียนบ้าน
 3. รูปถ่าย

ปัจจุบันโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เปิดสอนในหลักสูตรดังนี้

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538)

- สาขา วิชาการบัญชี
- สาขา วิชาการขาย
- สาขา วิชาคอมพิวเตอร์

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540)

- สาขา วิชาการบัญชี
- สาขา วิชาการตลาด
- สาขา วิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ปรัชญาของโรงเรียน

การดำเนินงานการเรียน การสอนของโรงเรียน มุ่งให้บุคลากรทุกคนของโรงเรียนยึดมั่นกับปรัชญาของโรงเรียน เพื่อความมีระเบียบ วินัย คือ

มีวินัย ให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบ แบบแผน ขอบบังคับ ข้อปฏิบัติ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม และนำไปเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้ โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และเป็นแม่พิมพ์ที่ดีของนักเรียน และทำให้นักเรียนเกิดทักษะทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ

ใฝ่ศึกษา มุ่งหวังให้นักเรียนใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง หมั่นฝึกฝน เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งถือเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียน และนำไปใช้ได้

จรรยางาม มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อย กิริยามารยาทดีงาม ที่ควรประพฤติเมื่ออยู่ในสังคม หรือประกอบอาชีพการงาน และเพื่อรักษาเกียรติคุณ ชื่อเสียง ฐานะที่ดีงามของตนเอง

การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน

ความหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษา

ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษา คำว่า “กิจกรรมนักเรียน” มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สำหรับประเทศไทย อาจเรียกว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” หรือ “กิจกรรมนอกหลักสูตร” แต่ในปัจจุบัน เรียกว่า “กิจกรรมนักเรียน” (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526 : 48)

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน ในคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 3) หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสนใจและความถนัด มีใช้กิจกรรมที่ครูจัดขึ้น เพื่อผู้เรียนในการเรียนวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนและสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ว่าเป็นการประกอบกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา อันจะเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี ในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 38) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมว่า หมายถึงบรรดากิจกรรม ประกอบหรือ นอกหลักสูตรทั้งหลายที่ให้การศึกษากับนักเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้เลื่อนชั้น หรือสำเร็จการศึกษา

ภิญโญ สาร (2526 : 306) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้ กิจกรรมนักเรียน หมายถึง บรรดากิจกรรมร่วมหรือนอกหลักสูตรทั้งหลาย ที่ให้การศึกษากับนักเรียนนอกห้องเรียน (Extra - Class Activitied) ปริมาณและคุณภาพของกิจกรรมนักเรียนมีเพียงใดขึ้นอยู่กับโรงเรียนแต่ละแห่งและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนทั้งนี้ ต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหารคือครูใหญ่ และครูที่ปรึกษาของนักเรียนอีกด้วยอย่างไม่มีปัญหา

กาญจนา ศรีกาพลสินธุ์ (2531 : 18 - 20) ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่า เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือจากหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้เรียนตามปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวก จากโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จ ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

สรุป ความหมายของกิจกรรม คือ กิจกรรมนักเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักสูตร ที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีการสำรวจตนเองในด้านความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน และจัดความสมัครใจของนักเรียน โดยนักเรียน และเพื่อนนักเรียน ซึ่งโรงเรียนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกและควบคุมดูแล ให้เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน โดยจัดนอกเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ และไม่มีหน่วยการเรียนหรือคะแนน

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน

1. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 4)

หลักเบื้องต้นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของประเทศชาติ ตั้งอยู่บนรากฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การจัดกิจกรรมจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและครู และจะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในการจัดกิจกรรมใด ๆ จะต้องมีโครงการและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการและข้อบังคับนั้นจะต้องเป็นของโรงเรียน ทุกกิจกรรม จะต้องมีการเรียนในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นบุคคลที่อยู่ในสถานศึกษานั้น เว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา โรงเรียนเป็นผู้ควบคุมเรื่องรายรับ-จ่ายเงิน พัสดุ สิ่งของอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบและประหยัด เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และจะต้องยึดหลักการดังต่อไปนี้

ยอมรับว่านักเรียนทุกคนเป็นสมาชิกของโรงเรียน ทุกคนมีสิทธิและหน้าที่อันชอบธรรมที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

1. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรกำหนดไว้ในตารางเวลาของโรงเรียน และควรเป็นเวลาที่สามารถจัดร่วมกันได้ ตามสถานที่ ประเภท และความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม อาจจัดในวันหยุดราชการหรือวันหยุดพิเศษ อาจจัดในวันที่มีการเรียนการสอนปกติ อาจจะเป็นเวลาก่อนเข้าเรียน หลังเลิกเรียน หรือวันปิดภาคเรียนก็ได้
2. นักเรียนทุกคนควรจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยยึดหลักประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเรียนเก่งหรือเรียนอ่อน เพศหญิงหรือเพศชาย ฉลาด รวย จน สวย น่าเกลียด แต่การเข้าร่วมกิจกรรมจะต้องไม่ใช่การบังคับ และอาจจะมีเกณฑ์ว่า ทุกคนจะต้องเข้าเป็นสมาชิกของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างน้อย 1 กิจกรรม และอย่างมากไม่เกิน 3 กิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมด้วย ทั้งยังจะทำให้ได้ประโยชน์อย่างจริงจังในการเข้าร่วมกิจกรรม เพราะว่างานไม่มากจนเกินไป และการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นควรอยู่บนพื้นฐานของความสนใจ
3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะมีผู้เรียนเป็นสำคัญ คือให้นักเรียนได้เป็นผู้ลงมือกระทำ
4. ไม่ควรอนุญาตให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งออกจากชั้นเรียนในเวลาปกติ เพื่อไปร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะอาจจะทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียน อีกทั้งจะทำให้ผู้ปกครองมีเจตคติไม่ดีต่อโรงเรียน ครูต้องสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาให้ถูกต้อง
5. ผู้นำนักเรียนควรจะได้รับฝึกและพัฒนาอย่างเหมาะสม
6. ควรจะต้องมีการดูแลและแนะนำในการทำกิจกรรมอย่างเพียงพอ
7. การเข้าร่วมกิจกรรมของครูควรจะเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการทำงานตามปกติของครู
8. ผู้บริหารและครูควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษามิใช่ผู้สั่งการ
9. การทำกิจกรรมต่าง ๆ ควรเริ่มจากสิ่งทีเล็กและง่ายไปสู่กิจกรรมที่ใหญ่และยากขึ้น
10. ในการพิจารณาจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ควรทำด้วยความรอบคอบ
11. ควรมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมให้พร้อม
12. ทุก ๆ พฤติกรรมควรจะต้องมีการเก็บบันทึกการกระทำต่าง ๆ อย่างถาวร
13. ควรจัดสรรเงินอุดหนุนอย่างพอเพียงและยุติธรรม
14. โรงเรียนและชุมชนควรจะได้รับรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน
15. ผู้บริหารและครูควรจะต้องเห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญเท่าเทียมกับกิจกรรมในหลักสูตร
16. กิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่จำเป็นต้องทำพร้อมกันทุกกิจกรรม

ประเภทของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จิตรารัตน์ โพธิ์งามกะ (2523 : 5 – 6) กล่าวถึงประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในปัจจุบันซึ่งจัดตั้งขึ้นในโรงเรียน หรือสถานศึกษาอื่น ๆ ว่าอาจแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงวิชาการ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างแท้จริง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนที่สนใจในวิชาการที่มีอยู่นั้น ๆ ได้รับความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนทางด้านวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะชุมนุมหรือชมรมหรือสมาคม เช่น ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมคอมพิวเตอร์ ชมรมพิมพ์ดีดไทย เป็นต้น

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะอื่น ๆ อาจเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทางอ้อม เพราะจุดมุ่งหมายหลักนั้นไม่เน้นการส่งเสริมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น นักเรียนทั่วไปมีความสนใจในการเมืองของประเทศ หรือกิจกรรมหารายได้ เพื่อนำเงินมาใช้ในการสาธารณกุศลต่าง ๆ เช่น เป็นทุนการศึกษาผู้เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ องค์การนักเรียนก็ถูกจัดตั้งขึ้น เพราะมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนมีมาตรการที่ปกครองกันเอง และเป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทางอ้อม ส่วนประเภทของกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ระบุไว้ว่าควรจัดให้มีกิจกรรมดังต่อไปนี้ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร กิจกรรมส่งเสริม สหกรณ์ กิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย กิจกรรมการใช้ห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมทัศนศึกษาและกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 4-6)

3. กิจกรรมพิเศษ ในลักษณะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมทั้งสังคมภายในสถานศึกษาสังคมภายนอก หรือชุมชนใกล้เคียงและห่างไกลสถานศึกษา กิจกรรมลักษณะงานบริการชุมชน นักเรียนจะได้มีโอกาสสัมผัสกับชุมชนที่ตนแวดล้อมหรือชุมชนที่ห่างไกลออกไปแล้วแต่ กรณีกิจกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะนำชื่อเสียงที่ดีมาสู่สังคมส่วนรวม อาจจะต้องนำความรู้ที่เรียนมาช่วยในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ด้วยหรือไม่ก็ได้ เป็นการฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มพัฒนาชนบท ชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์

ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพลักษณะนิสัย และความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ตลอดจนพัฒนานักศึกษาให้พร้อมทั้งด้านความรู้ (Head) คุณธรรม จริยธรรม (Heart) สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ (Health) และ ความสามารถในการประกอบอาชีพ (Hand) ในสังคม (นราทร. 2541 : 21)

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้นักเรียน เพราะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้นักเรียนรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งยังช่วยเสริมสร้างให้การเรียนรู้ตามหลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การเรียนการสอนในห้องเรียนส่วนใหญ่มุ่งเน้นเนื้อหาวิชา หรือการพัฒนาด้านสติปัญญาเป็นสำคัญ แต่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทั้งสังคมและด้านอื่น ๆ ควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผลผลิตจากระบบโรงเรียนได้พัฒนารอบด้าน เป็นกำลังคน ที่สมบูรณ์และมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขจึงจำเป็นต้องจัด “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้

ประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียนแบ่งออกได้ ดังนี้

1. ผลประโยชน์ต่อตัวนักเรียนโดยตรง เกิดความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดความรู้จักตนเองดีขึ้น มีโอกาสพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโอกาสพัฒนาบุคลิภาพแห่งการเป็นผู้นำ ได้มีโอกาสฝึกให้มีความรับผิดชอบ ได้สนองความสามารถและความสนใจของตัวเอง เรียนรู้ถึงทักษะที่จะเป็นการอยู่ร่วมกัน เช่น การประชุม การอภิปราย การทำงานร่วมกัน เป็นต้น ก่อให้เกิดความเข้าใจในตนเอง

2. ผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่โรงเรียนและชุมชน ก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างนักเรียน ครู ขจัดอคติลำเอียงที่เกิดความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ภาษาพูด หรือฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน นักเรียนที่มีปมด้อยทางสังคม อาจเป็นที่ยอมรับได้ ถ้าเขามีความสามารถในทางกีฬา ดนตรี และอื่น ๆ ซึ่งสามารถแสดงออกมาในการร่วมกิจกรรมนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรักความผูกพันกับโรงเรียนและชุมชนมากขึ้น นักเรียนที่เรียนหนังสืออย่างเดียวโดยไม่เคยร่วมกิจกรรมใด ๆ ของโรงเรียนเลย ย่อมมีความรักโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าแข่งขันกีฬา เล่นดนตรี หรือโต้วาทีกับโรงเรียนอื่น ๆ และเขาจะมีความรัก มีความเข้าใจต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น ถ้าเขาเคยร่วมอาสาพัฒนาชุมชน หรือเคยทัศนศึกษาหาความรู้จากการไปพักผ่อนในป่า ในภูเขามาก่อนด้วย ส่งเสริมเอกลักษณ์ และศิลปวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กีฬา อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ดนตรีไทย ต่อต้านสารเสพติด และชมรมลีลาศ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยสร้างและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติไทยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติก็ควรจะช่วยให้บ้าง แต่คงจะไม่สมบูรณ์หากขาดกิจกรรมนักเรียนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

3. กิจกรรมนักเรียนทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ขึ้น นักเรียนได้มีโอกาสทดลองสำรวจความสามารถของตนเอง นำหลักการและทฤษฎีที่ได้ศึกษามาจากห้องเรียนไปปฏิบัติได้ เช่น นักเรียนเรียนหลักการเขียนโคลงกลอน หรือเรื่องสั้นในวิชาภาษาไทยมาแล้ว ก็มีโอกาสดำเนินการเขียนลงในหนังสือพิมพ์ของโรงเรียนได้ ให้นักเรียนได้พัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง เช่น หลักสูตรพลานามัย ต้องการให้นักเรียนมีน้ำใจเป็นนักกีฬาหากโรงเรียนไม่จัดกิจกรรมกีฬา ไม่ว่ากีฬาภายในหรือกีฬาระหว่างโรงเรียนขึ้นก็อาจจะไม่สามารถพัฒนาจิตใจผู้เรียนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายนั้นได้

4. ช่วยเหลือการบริหารโรงเรียนทำให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทำงานร่วมกันเกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน ทำให้ครูมีความใกล้ชิดนักเรียนและเข้าใจนักเรียนดีขึ้น การที่นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบส่วนหนึ่งในกิจกรรม และชื่อเสียงของโรงเรียนทำให้ลดปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนลงไปได้มาก (ชาญชัย อินทรประวัติ. ม.ป.ป. : 5 - 7) พันธ์ หันนาคินทร์. 2524 : 219 - 220; ใจจริง บุญเรืองรอด. 2536 : 36 - 37)

เหตุผล ผลเสีย และความจำเป็นที่ต้องมีกิจกรรมนักเรียน

จิราภรณ์ ศิริทวี (2541 : 37 - 40) ได้กล่าวถึงวิกฤตการณ์ทางการศึกษาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ 2 เรื่องที่สำคัญคือ เรื่องคุณภาพทางการศึกษาและเรื่องกระบวนการเรียนการสอนที่ยังคงมุ่งเน้นการท่องจำเพื่อสอบ มากกว่ามุ่งให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ เสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เด็กไทยจำนวนมากคิดไม่เป็น ไม่ชอบอ่านหนังสือไม่รู้วิธีเรียนปัญหา ดังกล่าวหากไม่เร่งแก้ไข คุณภาพชีวิตของคนไทยจะด้อยลงและประเทศไทยจะไม่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี ด้วยหลักการเหตุผลดังกล่าวแผนฯ 8 จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การศึกษาไทยดังต่อไปนี้

1. การศึกษาที่มุ่งพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ให้มีคุณลักษณะ มองกว้าง คิดไกลใฝ่ดี มีทักษะสำหรับยุคโลกาภิวัตน์ เช่น ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมทั้งทักษะการทำงานและการจัดการ เป็นต้น

2. การศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3. การศึกษาที่ปรับแนวการจัดการใหม่ ให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดรูปแบบการเรียนที่หลากหลายทุกส่วนของสังคมตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน รัฐ เอกชน องค์กรเอกชน สื่อมวลชน มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่าการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ การศึกษาจึงมีความสำคัญสูงสุดในการสร้างชาติ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำให้นักเรียน เยาวชนและผู้เรียนทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้และเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ วิธีแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นั่นคือการสอนให้นักเรียนรู้จักคิด เป็นเจ้าของความคิดสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง แต่เป็นที่ประจักษ์ว่าในอดีตจนปัจจุบัน กระบวนการเรียนการสอนยังมุ่งเน้นเฉพาะความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา ไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนพัฒนาด้านความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ นอกจากนั้นการวัดและประเมินผลการเรียนที่เน้นที่ความจำ มากกว่าการประเมินสภาพความสำเร็จที่แท้จริงของนักเรียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาปรับปรุงระบบการเรียนการสอนและการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง “มีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย” เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา มีการเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชากับชีวิตจริง หรือที่รู้จักกันว่าเป็นการจัดกิจกรรมตามแนวพัฒนาการ ในเรื่องนี้ กลารอนและเสปนเซอร์ ได้พูดถึงเหตุผลที่โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนว่าโรงเรียนต้องตระหนักในการที่จะจัดการสนองความจำเป็นของนักเรียนในหลายเรื่องต่อไปนี้

3.1 ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาภาวะผู้นำและความสามารถในการตัดสินใจให้แก่นักเรียน ซึ่งทักษะเหล่านี้ สามารถได้จากการเผชิญกับปัญหาจริงจากการจัดกิจกรรมนักเรียนภายใต้การแนะแนวทางของผู้ใหญ่

3.2 การพัฒนาความสามารถในทางสังคม นักเรียนต้องพัฒนาทักษะในการมีปฏิสัมพันธ์อย่างอบอุ่นและอย่างเป็นธรรมชาติกับเพื่อนต่างเพศ หรือต่างสถาบัน นักเรียนจะได้รับการเรียนรู้ในการติดต่อกับผู้อื่นกล้าแสดงตนในที่ประชุมได้อย่างมั่นใจ

3.3 การพัฒนาสติปัญญา ทักษะความสามารถหลาย ๆ อย่างให้กับนักเรียนเนื่องจากการสอนในชั้นเรียนจะพัฒนานักเรียนได้เพียง 2 อย่าง คือ ด้านการใช้ภาษาและด้านการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เท่านั้น โดยความจริงแล้วนักเรียนต้องการที่จะพัฒนากิจกรรมที่ทำหลาย ๆ อย่างที่แตกต่างกัน

3.4 เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เนื่องจากได้เปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้รับฟังมาเป็นผู้ปฏิบัติ จะทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะทำงาน

3.5 เป็นการฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสให้บริการแก่ผู้อื่น เป็นการเริ่มต้นในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสังคม ซึ่งในการเรียนปกติจะไม่สามารถฝึกเรื่องนี้ได้มากนัก

3.6 ความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดฉลอง และการแสดงให้แก่นักเรียนในโอกาสต่าง ๆ เช่น การประชุมรื่นเริง การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ การแสดงดนตรี การแจกประกาศนียบัตร ฯลฯ (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์, 2531 : 458 – 461; โจจจริง บุญเรืองรอด, 2536 : 33 – 35)

กิจกรรมนักเรียนมีคุณค่าต่อนักเรียนหลายประการ แต่ถ้าไม่รู้จักใช้ก็อาจก่อให้เกิดโทษมากมาย ดังนี้

1. ทำให้ผลการเรียนเสียไปหรือตกต่ำไป เวลาเรียนของนักเรียนมีจำกัดถ้าเราเพ่งเล็งในการจัดกิจกรรมนักเรียนมากเกินไป เวลาที่ใช้เรียนวิชาต่าง ๆ ในห้องเรียนจะเสียไปผลคือการเรียนของนักเรียนไม่เต็มที่ เช่น ในฤดูแข่งกีฬาจำนวนชั่วโมงเรียนลดลงอย่างมากมาย เพื่อเอาเวลาไปใช้ในการเตรียมขบวนพาเหรด การฝึกซ้อมนักกีฬา การจัดสถานที่
2. ทำให้งานของครูเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมนั้น โดยตรงและไม่เพียงแต่เวลาที่จะต้องเสียไปเท่านั้น ครูที่ควบคุมกิจกรรมมักจะต้องจ่ายเงินส่วนตัวช่วยเหลือกิจกรรมที่อยู่ ในความรับผิดชอบอยู่เสมอ
3. กิจกรรมนักเรียนที่จัดโดยครูเท่าไม่ถึงการณ์ ขาดความรู้ในการจัดผลที่ได้ออกมาไม่คุ้มกับเวลาที่เสียไป นอกจากจะเสียเวลาแล้วยังเสียเงินทั้งของนักเรียนและของโรงเรียนอีกด้วย
4. กิจกรรมนักเรียนบางประเภท เช่น การละคร บางโรงเรียนต้องการทำให้ได้เหมือนละครอาชีพ จึงทำให้เสียเวลาไปในการฝึกซ้อมมาก ผลที่ได้ในแง่การศึกษาไม่คุ้มค่างกับเวลาที่เสียไป
5. โรงเรียนบางแห่งเน้นกิจกรรมบางอย่างมากเกินไปทำให้ทุ่มเงินและเวลาให้กิจกรรมนั้น ๆ มากเกินไป จนไม่สนใจกิจกรรมอื่น ๆ เท่าที่ควร
6. กิจกรรมบางอย่างจัดขึ้นมาแล้วไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียน เพราะมุ่งหวังที่จะให้ผลงานออกมาดีจนเกินไป
7. กิจกรรมบางอย่าง เช่น กีฬาและการโต้วาที จัดขึ้นโดยเน้นการแข่งขันมาก เกินไปทำให้ค่านิยมของนักเรียนผูกพันอยู่กับการแพ้ – ชนะ มากเกินไป
8. กิจกรรมบางอย่าง เช่น สภานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียน อาจจะทำให้นักเรียนบางคนจริงจังกับมันมากเกินไปและเกิดการเข้าใจผิดในหน้าที่ของตนเอง จนนำไปสู่การขัดแย้งกับครูได้
9. ครูใหญ่หรือผู้บริหารมักจะลืมนึกอยู่เสมอว่า งานกิจกรรมนักเรียนเป็นงานของครูทุกคนในโรงเรียน และมักจะลืมนึกไปว่าหน้าที่ส่วนหนึ่งของครูนั้น คือการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน ซึ่งปัญหานี้มักทำให้ครูเสียขวัญในการทำงานอยู่เสมอ (ชาญชัย อินทรประวัติ. ม.ป.ป. : 7 - 8; พันธ์ หันนาคินทร์. 2524 : 220 – 221)

วิธีดำเนินการขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน

จุไร ลีอากาศ (2526 : 8; อ้างอิงมาจากสุทธิ ชุ่มลำเจียก. 2539 : 12) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ในการจัดกิจกรรมนั้นควรให้นักเรียนเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจไม่เป็นการบังคับ
2. ไม่ควรนำคะแนนมาใช้ในการจัดกิจกรรม หรือนำมาเป็นสิ่งขั้วยุ ควรนำสิ่งอื่น ซึ่งไม่ใช่คะแนนมาเป็นสิ่งเร้า เพราะการศึกษาเล่าเรียนในปัจจุบัน มิใช่เป็นการเรียนเพื่อเอาคะแนนแต่เป็นการเรียนเพื่ออนาคต เพื่อการดำรงชีวิต กิจกรรมก็เช่นเดียวกัน เราเข้าร่วมกิจกรรมให้เกิดคุณค่า เกิดประโยชน์ต่อตนเอง พัฒนาตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและอยู่ร่วมในสังคมได้
3. การจัดกิจกรรมนักเรียน ควรเน้นเรื่องจริงของนักเรียนจริง ๆ เป็นลักษณะแบบ Student Center คือให้นักเรียนจัดการเอง วางแผนเอง แต่ระยะที่นักเรียนยังไม่สามารถดำเนินการได้เอง ครูจึงจำเป็นต้องเป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะให้คำแนะนำ ช่วยเหลือให้นักเรียนอยู่ในกรอบประเพณีและระเบียบ ไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง

การจัด กิจกรรมลักษณะนี้ ครูจึงไม่ใช่เป็นผู้ดำเนินการ เปรียบเสมือนครูเป็นผู้กำกับการแสดง และมีนักเรียนเป็นตัวแสดง

4. การจัดกิจกรรมทุกประเภท ต้องมีกติกา มีระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 23; อ้างอิงจากสุทธิ แซ่มลำเจียก. 2539 : 13) ได้กำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. โรงเรียนประชาสัมพันธ์และชี้แจงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน เมื่อได้สมาชิกจำนวนพอสมควรแล้ว ก็หาครูที่ปรึกษาและจัดตั้งเป็นกลุ่มกิจกรรม
2. โรงเรียนสำรวจความพร้อมของครู แล้วจัดกิจกรรมตามกลุ่มประเภทใหญ่ ๆ แล้วจัดประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบ เพื่อให้สมัครเป็นสมาชิกตามความสนใจและความถนัด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 1 – 2; อ้างอิงมาจากสุทธิ แซ่มลำเจียก. 2539 : 13) ได้กำหนดระเบียบของการจัดกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การจัดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. ต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาล ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ
2. จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง
4. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน
5. จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
6. จะต้องมีการและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการและระเบียบข้อบังคับจะต้องเป็นของสถานศึกษา
7. ทุกกิจกรรมจะต้องมีครู อาจารย์ในสถานศึกษา ร่วมรับผิดชอบดำเนินการ
8. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ในสถานศึกษาแห่งนั้น เว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา
9. การจัดกิจกรรมให้เลือกใด ๆ หรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น
10. ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงิน หรือพัสดุสิ่งของอื่น ๆ ให้เป็นการประหยัด และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ
11. ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษา พิจารณาเห็นว่า กิจกรรมใด ๆ ไม่เหมาะสม อาจนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรมนั้น ๆ เสีย

ในการดำเนินงานใด ๆ ก็ตาม จำเป็นต้องมีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นขั้นตอนตามลำดับก่อนหลัง การจัดกิจกรรมก็เช่นเดียวกัน หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 (ม.ป.ป. : 5; อ้างอิงจากสุทธิ แซ่มลำเจียก. 2539 : 16) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมไว้สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา (2526 : 18 – 21) ในลักษณะของการปฏิบัติสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดระเบียบการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งเป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ และควรมอบให้หัวหน้าหมวดกิจกรรมร่างระเบียบการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยกำหนดข้อบังคับให้ครอบคลุมการจัดกิจกรรมทุกประเภท

ขั้นที่ 2 สำรวจความพร้อมของโรงเรียนในเรื่อง ครูที่ปรึกษาสถานที่ อุปกรณ์ และการเงิน งานนี้ผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมอบให้หัวหน้าหมวดกิจกรรมทำการสำรวจความถนัดความสนใจของครูอาจารย์ เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ตัดสินใจเลือกเปิดกิจกรรมตามความพร้อมของโรงเรียน งานนี้ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินการประชุมคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลจากผลสำรวจ เพื่อเป็นแนวทางอนุมัติให้เปิดกิจกรรมและชุมนุมต่าง ๆ ได้

ขั้นที่ 4 รายงานให้เจ้าสังกัดทราบ ผู้บริหารต้องรับผิดชอบและมอบหมายให้หัวหน้าหมวดกิจกรรมรวบรวมข้อมูลที่ยื่นอนุมัติให้เปิดกิจกรรมต่าง ๆ มอบให้ฝ่ายธุรการทำเรื่องรายงานเจ้าสังกัด โดยโรงเรียนสังกัดส่วนกลาง รายงานกรมเจ้าสังกัด และโรงเรียนสังกัดส่วนภูมิภาครายงานจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่

ขั้นที่ 5 จัดทำข้อบังคับของแต่ละกิจกรรม งานนี้เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของครูที่ปรึกษา กิจกรรม โดยหัวหน้าหมวดกิจกรรมดำเนินการประชุมคณะครูที่ปรึกษา กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชี้แจงการทำการระเบียบข้อบังคับของแต่ละกิจกรรม โดยให้สอดคล้องกับระเบียบการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

ขั้นที่ 6 ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าใจ ความมุ่งหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบที่จะกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนได้เข้าใจว่า ถ้านักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นแล้ว จะได้ประโยชน์และประสบการณ์อะไรบ้าง ซึ่งงานนี้ อาจต้องอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนด้วย

ขั้นที่ 7 การดำเนินการรับสมัครสมาชิก ผู้รับผิดชอบ คือ ครูหัวหน้าหมวดกิจกรรม ร่วมกับครูที่ปรึกษาออกแบบใบสมัครเข้าร่วมกิจกรรม โดยการมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ชื่อ ชั้น อายุ เพศ อยู่ ชื่อ ผู้ปกครองกิจกรรมที่นักเรียนสนใจควรเปิดโอกาสให้เลือกกิจกรรมประมาณ 3 ประเภท โดยเรียงลำดับตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียน พร้อมทั้งการลงชื่อผู้สมัครด้วย

ขั้นที่ 8 จัดประชุมปฐมนิเทศแก่สมาชิกที่ร่วมชุมนุมเดียวกัน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของกิจกรรม หลักมนุษยสัมพันธ์ หลักการทำงานร่วมกัน บทบาทสมาชิกและกรรมการ วิธีดำเนินการประชุม การวางแผนและการเขียนโครงการ โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ด้วยการพบนักเรียนในชุมนุมที่รับผิดชอบ ทำการปฐมนิเทศแนะนำสมาชิกให้รู้จักกัน อธิบายวิธีการทำงาน บทบาทของครู บทบาทของสมาชิก ให้ความร่วมมือและต้องทำอะไรให้กลุ่มบ้าง

ขั้นที่ 9 ดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการของแต่ละกิจกรรม หรือแต่ละชุมนุมผู้ที่รับผิดชอบ ในการดำเนินการ คือ นักเรียนภายใต้คำแนะนำของครูที่ปรึกษาโดยครูที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นประธานชั่วคราว เพื่อให้ให้นักเรียนเลือกประธาน รองประธาน และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และอธิบายถึงบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่าย เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีลักษณะเป็นเรื่องของนักเรียนโดยตรง

ขั้นที่ 10 ประชุมวางแผนและกำหนดงานที่จะทำในแต่ละภาคเรียน และการมอบหมายงานให้กลุ่มสมาชิกรับผิดชอบการดำเนินการ (ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการประชาสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนด้วย) งานขั้นนี้ นักเรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบ โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำประธานชุมนุมทำหน้าที่ประธานในการประชุมสมาชิก เพื่อวางแผนการทำงานของชุมนุม ด้วยการให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นว่า สนใจจะทำกิจกรรมหรือทำงานย่อยอะไรบ้าง โดยอาศัยหลักการทำงานแบบประชาธิปไตย และแบ่งงานให้ช่วยกันรับผิดชอบ

ขั้นที่ 11 การดำเนินงาน การแสดงผลงาน ผู้รับผิดชอบ คือ นักเรียนทั้งที่เป็นคณะกรรมการและสมาชิกของแต่ละชุมนุม ซึ่งได้รับคำแนะนำจากครูที่ปรึกษา เริ่มต้นตั้งแต่ การเตรียมงาน จนถึงวันแสดงผลงาน ซึ่งออกมาในรูปของนิทรรศการ การประกวด การแสดง และการทัศนศึกษา เป็นต้น

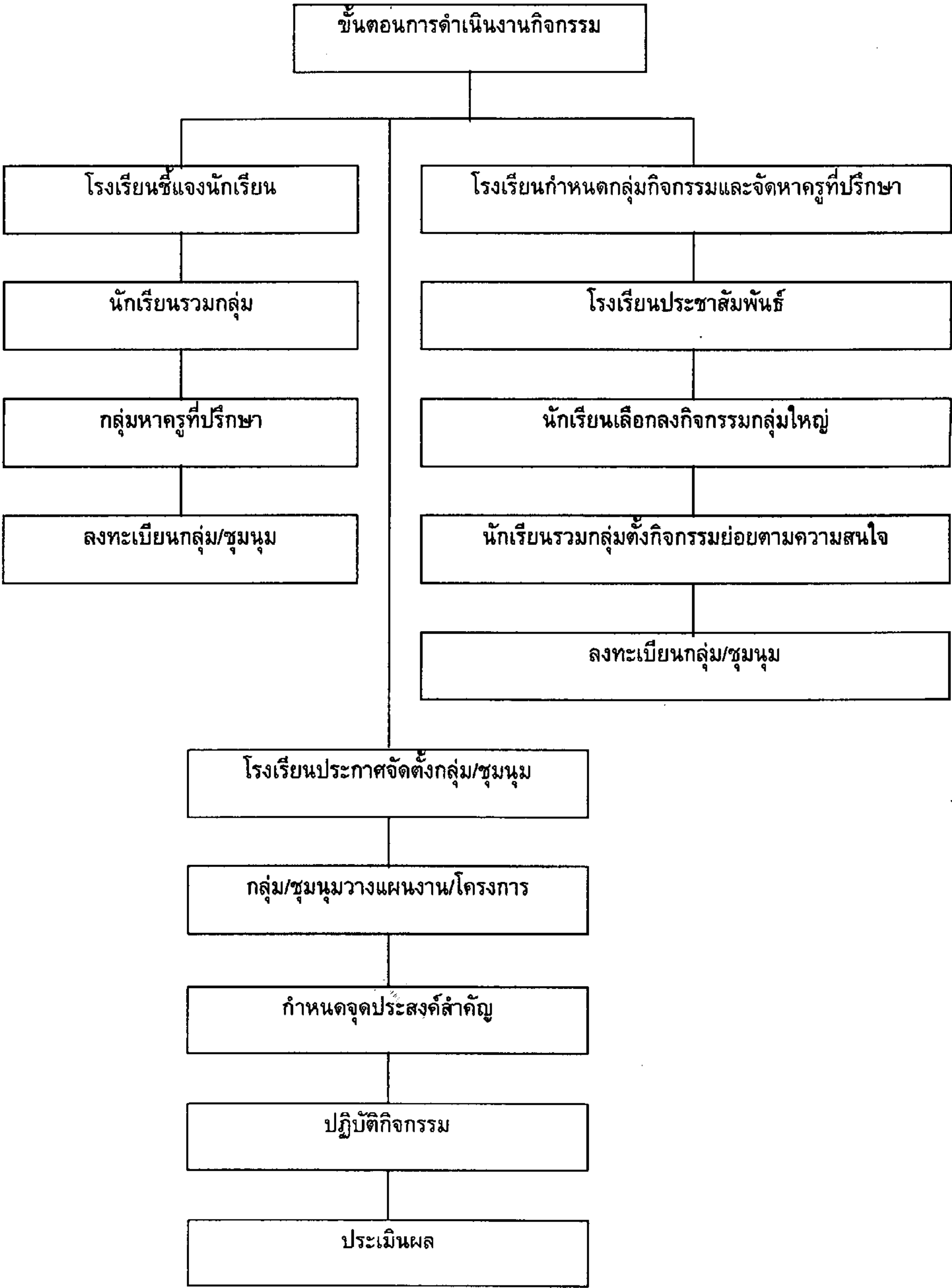
ขั้นที่ 12 การประเมินผลงาน นักเรียนทุกคนจะประเมินงานของตนเอง โดยครูที่ปรึกษา จัดทำแบบประเมินผลทุกโครงการ และทุกขั้นตอนที่นักเรียนทำกิจกรรม โดยดูจากแผนประเมินผลที่หน่วยศึกษานิเทศ และศึกษานิเทศฝ่ายกิจกรรมเสนอแนะไว้

ขั้นที่ 13 การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน ตามระเบียบการประเมินผลการเรียนโดยครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาสำหรับการจัดกิจกรรมทั้งหมด พร้อมทั้งประเมินการพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียนด้วย

ขั้นที่ 14 รวบรวมการประเมินผล การเข้าร่วมกิจกรรม สรุป เสนอผู้บริหารและส่งผลการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน โดยครูหัวหน้าหมวดกิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ ในการรวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท จากครูที่ปรึกษานำมาสรุปเสนอผู้บริหารโรงเรียน เพื่อตัดสินใจและอนุมัติผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน แล้วจึงรวบรวมผลการประเมินนี้ส่งให้ฝ่ายทะเบียนวัดผลของโรงเรียน

ขั้นที่ 15 ประเมินพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมด้วยตนเอง จากการสังเกตและจากแบบประเมินผลที่หน่วยศึกษานิเทศได้เสนอไว้

หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 24) ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนของการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน

กล่าวโดยสรุป รูปแบบของการจัดกิจกรรมนักเรียน จำเป็นที่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จะต้องกำหนดขั้นตอนของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงาน อันได้แก่ ครูหัวหน้าหมวดวิชา กิจกรรม ครูที่ปรึกษา กิจกรรมและผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งนักเรียน จะได้มีแนวทางของการปฏิบัติกิจกรรม ให้อยู่ในแนวทางเดียวกัน อันจะทำให้การดำเนินงานกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

การวัดผลประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 29) ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ให้ได้ผลการเรียน “ผ” สำหรับผู้ที่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมเป็นเวลาอย่างน้อยร้อยละ 80 ของเวลาจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน และผ่านจุดประสงค์สำคัญของแต่ละกิจกรรม ส่วนผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ให้ได้ผลการเรียน “มผ” สำหรับผู้ที่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน หรือผู้ที่ไม่ผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญของแต่ละกิจกรรม และผู้ที่ได้ผลการเรียน “มผ” ให้โรงเรียนดำเนินการแก้ไข ให้ได้ผลการเรียน “ผ” โดยการจัดเสริมเวลาเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบร้อยละ 80 ของเวลาจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน หรือให้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อซ่อมจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมที่ไม่ผ่านได้

ปัญหาของการจัดกิจกรรมนักเรียน

ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่สำคัญในการจัดกิจกรรมนักเรียนก็คือ ครูที่ปรึกษา จริงอยู่ถึงแม้ครูจะเป็นแค่เพียงที่ปรึกษาไม่ได้เป็นผู้ลงมือกระทำเอง แต่ครูก็เป็นผู้จุดชนวนความคิดให้นักเรียน ชี้แนะแนวทาง ให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่นและความมั่นใจแก่นักเรียน ปัญหาเรื่องนี้เป็นปัญหาที่พบทั่วไปไม่เพียงแต่เป็นปัญหาในโรงเรียนของไทยต่างประเทศก็มีปัญหาที่ว่านี้เช่นกันเอดการ์ จอห์นสตันและโรแลนด์ ฟอนส์ (Edgar Johnston and Roland Faunae; อ้างอิงมาจากรัชนี้ งามวิชา. 2542 : 29) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Student Activities in Secondary School ว่า “ปกติ กิจกรรมใด ๆ ที่ล้มเหลว มักจะมีสาเหตุมาจากครูที่ปรึกษาเสมอ” เมื่อนักเรียนก่อตั้งชมรมก็แสดงให้เห็นว่าเขามีจุดสนใจร่วมกันและมีความต้องการคล้ายคลึงกัน ดังนั้นครูที่ปรึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกของชมรมนั้นยังคงความสนใจ และความต้องการอยู่ร่วมกันตลอดไป ดังนั้นปัญหาจึงอยู่ที่ว่า

1. ครูที่ปรึกษาขาดประสบการณ์ในการเป็นที่ปรึกษา นักเรียนฝึกหัดครู นักเรียน หรือนิสิต ครูที่ได้รับการฝึกฝนมาจากสถาบันผลิตครู ส่วนมากจะมีโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนักเรียนในด้านต่าง ๆ แต่ก็มีนักศึกษาครูเป็นจำนวนมากที่ไม่มีโอกาสที่จะได้หาประสบการณ์ในเรื่องเหล่านี้ เมื่อบุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านกิจกรรมออกไปเป็นครูและจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบช่วยเหลือกิจกรรมนักเรียนก็ทำให้ขาดบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ หรือขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นี้มีความจำเป็นมาก วิธีการที่ช่วยให้ครูได้เกิดประสบการณ์ก็คือ การศึกษาดูงานและการอบรม เป็นต้น

2. การจัดเวลาเพื่อกิจกรรมนักเรียน เป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้

3. ครูต้องใช้เวลามากในการช่วยเหลือกิจกรรมนักเรียน ดังที่กล่าวมาแล้วว่างานกิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่ต้องใช้เวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ปรึกษาจะต้องอุทิศเวลาให้แก่กิจกรรมนักเรียนมิใช่น้อย นายซิดนีย์ พี โรลลินส์และนายอดอล์ฟ อันรู (Sidney P. and Adolph Unruh) ได้รวบรวมรายละเอียดของการใช้เวลาต่อกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ดังต่อไปนี้

กิจกรรม	เวลาที่ใช้ (ชั่วโมง)
โต้วาทีและวาทการ	15
ชมรมถ่ายภาพ	25
ชมรมศิลปะ	28
การแข่งขันกีฬาภายใน	60
ชมรมวารสารและสิ่งพิมพ์	60
ชมรมการเชียร์	74
ชมรมฟุตบอล	225
ชมรมนาฏศิลป์และการละคร	236
ชมรมบาสเกตบอล	250
สภานักเรียน	260

4. การเริ่มต้นกิจกรรม ปัญหาที่มักเกิดก็คือครูที่ปรึกษาไม่ค่อยให้ออกาสแก่นักเรียนอย่างแท้จริง ในการริเริ่มวางแผน กิจกรรม เหตุผลก็คือ นักเรียนมักจะทำให้เกิดข้อผิดพลาด อยู่เรื่อย ๆ ครูที่ปรึกษาจึงตัด ปัญหาเสียตั้งแต่ต้นมือโดยการทำเสียเอง จะได้ไม่ต้องคอยตามแก้ปัญหาในภายหลัง ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจะไม่ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพแห่งความเป็นผู้นำหรือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียนได้เลย

5. การควบคุมการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนบางคนสนใจกิจกรรมนักเรียนมากเกินไป จึงสมัครเข้า เป็นสมาชิกชมรมและกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ จนมากเกินไปที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ และทำให้ผลการเรียนเสียไป ได้ในทางตรงกันข้ามก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเรียกกันว่าเป็นผู้ที่ไม่ค่อย สนใจกิจกรรมใด ๆ คนพวกนี้จะต้องได้รับการกระตุ้นและสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เพื่อให้เขาได้ พัฒนาไปครบทุกด้าน ปัญหาของครูใหญ่ก็คือต้องมั่นใจว่าได้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกเข้าร่วม ตามความสนใจอย่างแท้จริง โรงเรียนในสหรัฐอเมริกาบางแห่งได้ตั้งระเบียบไว้นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วม ในกิจกรรมอย่างแท้จริง อย่างน้อยหนึ่งกิจกรรมจึงจะถือว่ามีโอกาสสำเร็จการศึกษาของโรงเรียนนั้น ผู้ที่ไม่ร่วม กิจกรรมใด ๆ เลย ถึงแม้ว่าจะเรียนทางวิชาการจบแล้วจะถือว่าสำเร็จการศึกษาตามนโยบายของโรงเรียนนั้น สำหรับนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมมากเกินไปจะใช้วิธีการควบคุมโดยการให้คำปรึกษาและอีกวิธีหนึ่งที่ใช้กันมากก็คือ การแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมหลักและกิจกรรมรอง กิจกรรมหลักได้แก่กิจกรรมซึ่งต้องใช้ เวลามาก ได้แก่ กิจกรรมกีฬา ดนตรี สภานักเรียน เป็นต้น กิจกรรมรองก็ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้เวลาน้อย เช่น กิจกรรมเพื่อนันทนาการ กิจกรรมชมรม เป็นต้น หลักเกณฑ์ที่ใช้กันส่วนมากก็คืออนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมหลักได้หนึ่งกิจกรรมและกิจกรรมรองได้ 2 กิจกรรม ในบางโรงเรียนอาจใช้ระบบคะแนน กล่าวคือ โรงเรียนจะตั้งคะแนนไว้ให้สำหรับผู้ที่เป็นประธานชมรมจะมีคะแนนให้ 3 คะแนน คณะกรรมการชมรมให้ 2 คะแนน และสมาชิกชมรมให้ 1 คะแนน สำหรับกิจกรรมรอง ส่วนกิจกรรมหลักก็จะเพิ่มเป็น 2 เท่า คือ 6-4 และ 2 ตามลำดับ นักเรียนแต่ละคนที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ก็จะได้รับคะแนนไปตามค่าคะแนนที่กำหนดไว้ นั้น ตัวอย่างเช่น นักเรียนคนหนึ่งเป็นประธานชมรมฟุตบอล เป็นกรรมการชมรมว่ายน้ำ และสมาชิกชมรมลีสลาต เขาก็ จะได้คะแนน 6 คะแนน จากการเป็นประธานชมรมฟุตบอล 2 คะแนน จากการเป็นกรรมการชมรมว่ายน้ำ และ 1 คะแนน จากการเป็นสมาชิกชมรมลีสลาต รวมทั้งสิ้น 9 คะแนน ส่วนที่ว่าอย่างน้อยนักเรียนคนหนึ่งจะต้อง หาคะแนนให้ได้กี่คะแนนนั้นก็ย่อมแล้วแต่คณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนจะเห็นสมควร อาจจะ เป็น 6 – 7 – 8 หรือ 10 คะแนน ก็ได้

อย่างไรก็ตามการกำหนดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม หรือการวางข้อจำกัดมิให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนี้ต้องทำอย่างรอบคอบและนิ่มนวล เพราะกิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและความหมายในตัวของมันเอง หากโรงเรียนกำหนดกฎเกณฑ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไป จะทำให้คุณค่าและความหมายของกิจกรรมนักเรียนลดลงไป

6. การประเมินผลกิจกรรมนักเรียน เนื่องจากกิจกรรมนักเรียนมีมากมายหลายกิจกรรมด้วยกัน อาจก่อให้เกิดข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ ได้มาก การประเมินผลกิจกรรมเป็นเรื่องจำเป็นซึ่งการประเมินผลนี้จำเป็นจะต้องมีแบบฟอร์มในการประเมิน (ชาญชัย อินทรประวัติ. ม.ป.ป. : 13 – 17; อ้างอิงมาจากรัชนี งามวิชา. 2542 : 31)

กิจกรรมชมรมของโรงเรียนพนิตยารเพชรรบุรี

รูปแบบของกิจกรรม

โรงเรียนพนิตยารเพชรรบุรีส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในทุกด้าน เช่น จัดกิจกรรมตามประเพณี การจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ หรือกิจกรรมทางศาสนา ตัวอย่างเช่น กิจกรรมที่จัด จัดกิจกรรมเฉลิมพระชนม์พรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและวันเฉลิมพระชนม์พรรษาของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ โดยให้นักเรียนจัดนิทรรศการในวันพ่อและวันแม่แห่งชาติ จัดให้มีการประกวดการแต่งกลอนเพื่อสรรเสริญพระคุณแม่ และให้มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระคุณของพ่อและแม่ และในบางครั้งได้จัดให้นักเรียนออกไปพัฒนาบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนในวันสำคัญนี้ด้วย นอกจากนี้แล้วในวันสำคัญทางศาสนาเช่นวันเข้าพรรษาจะจัดให้มีกิจกรรมการแห่เทียนจำนำพรรษาซึ่งได้จัดทำติดต่อกันเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนเกือบทุกคนได้มีส่วนร่วม

โรงเรียนพนิตยารเพชรรบุรีเป็นโรงเรียนที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมากโรงเรียนหนึ่ง จึงมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมในรูปของชมรมเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นที่สำหรับฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานฝึกการบริหารงาน ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมนั้นในปีแรก ๆ โรงเรียนใช้วิธีการกำหนดกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเป็นสมาชิกตามระดับชั้นที่ศึกษาอยู่คือชมรมต่อต้านสารเสพติด สมาชิกคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ สมาชิกคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ชมรมกีฬา สมาชิกคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ชมรมลีลาศสมาชิกคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยสมาชิกคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2

ในการจัดกิจกรรมชมรมตามระดับชั้นเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหา คือ นักเรียนบางคนไม่ชอบกิจกรรมในระดับที่ตนเองจัด จึงไม่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเหตุให้บางคนต้องถูกลงโทษโดยการให้มาทำกิจกรรมชดเชยในวันหยุด โดยมีอาจารย์หัวหน้าระดับและอาจารย์ที่ปรึกษารับผิดชอบ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียนจึงเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมชมรมใหม่ โดยกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมขึ้นตามความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ สถานที่ และความรู้ความสามารถของบุคลากรที่โรงเรียนมีอยู่แล้วให้นักเรียนเลือกสมัครเป็นสมาชิกได้ตามความสนใจและความถนัด ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการไม่เข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนได้เป็นจำนวนมาก

ประเภทของกิจกรรม

โรงเรียนจะกำหนดกิจกรรมในรูปของชมรม และกิจกรรมชมรมที่โรงเรียนจัดในทุกปีนั้นประกอบ ด้วยกิจกรรมของชมรม 6 ชมรม ต่อไปนี้

1. ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมที่ชมรมทำเป็นประจำ คือ การพัฒนาทำความสะอาดรอบ บริเวณโรงเรียนตลอดจนทางเดินเข้าโรงเรียน และในวันสำคัญต่าง ๆ จะจัดให้นักเรียนร่วมกันพัฒนาดูแล ปลูกต้นไม้ตามถนนสาธารณะ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีอุปนิสัย เสียสละอดทน กล้าหาญ มีความ สามัคคี มีวินัย รักความสะอาดและความเป็นระเบียบ รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและสังคม

2. ชมรมกีฬา เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกชมรมได้ผ่อนคลายจากการเล่นกีฬา ใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน รู้จักให้อภัย รู้แพ้ รู้ชนะ กล้าแสดงออก มีความรักความสามัคคี มีสุขภาพร่างกาย และจิตใจแข็งแรง

3. ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย กิจกรรมของชมรม คือ ส่งเสริมฟื้นฟู เผยแพร่วัฒนธรรมไทย การทำงานศิลปประดิษฐ์ต่าง ๆ เช่น การแกะสลักผลไม้ การจัดช่อดอกไม้ การทำบายศรี เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมมารยาทไทย รำไทยให้นักเรียนเลือกได้ตามความสมัครใจ

4. ชมรมดนตรีไทย กิจกรรมของชมรม คือ ส่งเสริมให้นักเรียนเล่นดนตรีไทย นักเรียนสามารถ บรรเลง ดีด สี ตี เป่า ร้องเพลงไทยเดิมได้ เป็นการฟื้นฟู และเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ให้นักเรียนได้เกิดการรับรู้ ด้านศิลปะ และรักความเป็นไทย

5. ชมรมต่อต้านสารเสพติด กลุ่มกิจกรรมที่สร้างขึ้น เนื่องจากปัจจุบันปัญหาการติดสารเสพติด ได้ มีจำนวนการติดสารเสพติดมากขึ้น ซึ่งมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว ชุมชนและสังคม ทำให้เด็กวัย รุ่น อายากรู้อยากเห็นถูกชักจูงและทดลอง ชมรมจึงได้จัดโครงการให้ความรู้อันตรายจากสารเสพติด เพื่อต้องการ ให้นักเรียนทุกคนปลอดสารเสพติด สิ่งมอมเมาและการแพร่ระบาดของสารเสพติดทุกชนิด และส่งเสริมให้ทุกคนมี สุขภาพดีแข็งแรง และห่างไกลสิ่งเสพติด

6. ชมรมลีลาศ กิจกรรมของชมรม ได้แก่ การเรียนรู้เทคนิคการเต้นรำในจังหวะต่าง ๆ มีการ จัดการแข่งขันการเต้นรำเพื่อให้นักเรียนตื่นตัว เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินเสริมสร้างบุคลิกภาพ สร้าง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิดกล้าแสดงออก ให้ออกใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกาย แข็งแรงสมบูรณ์มีความรัก ความสามัคคี และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

ยุพดี ลีมอรุณ (2525 : 92) ได้ศึกษาปัญหาและความคิดเห็นในการสอนวิชากิจกรรมนักเรียนในชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ ด้าน งบประมาณ และด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าครูกิจกรรม และหัวหน้าฝ่ายแนะแนวมีปัญหา ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และด้านงบประมาณไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านวิชาการทุกฝ่ายมองปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิคมไชย ศรีพรหม (2528 : 101) ศึกษาความสนใจในกิจกรรมนักเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมโดยเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร กิจกรรมการใช้ห้องสมุด กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดหรือบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาดินแดน กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ กิจกรรมศาสนา

นิตยา เปลื้องนุช (2529 : 74 – 75) ศึกษาเจตคติของอาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในภาคกลางที่มีต่อกิจกรรมนักเรียน พบว่า ชนิดของกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นในโรงเรียนทุกแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา และกิจกรรมทางด้านสังคม ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนนิยมเข้าร่วมคือ กิจกรรมทางด้านศาสนา กิจกรรมกีฬาสุขภาพและอนามัย การบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมตามลำดับ ครูและครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในหลักการจัดกิจกรรมนักเรียนดี และมีความเห็นตรงกันว่า กิจกรรมนักเรียนช่วยส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาทางด้านการปกครอง ความประพฤติ ทำให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยให้นักเรียนทราบความถนัดความสนใจและความสามารถของตน

สมศักดิ์ สร้อยระย้า (2531 : 103 – 107) ได้ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สรุปได้ดังนี้

1. นโยบายในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรเน้น การส่งเสริมด้านคุณธรรม ความมีน้ำใจ และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
2. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรเน้น เพื่อธำรงรักษาสืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมไทย พัฒนาลักษณะนิสัย ความมีวินัย ความมั่นใจ การตัดสินใจด้วยตัวเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมความรู้ความสามารถและการฝึกทักษะด้านศิลป์ให้เพิ่มพูน เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
3. ขอบข่ายการจัดกิจกรรมนักศึกษา ต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบข้อบังคับของสังคมและศีลธรรมอันดีงาม และต้องได้รับอนุมัติจากวิทยาลัย
4. ประเภทและลักษณะของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถของนักศึกษา เช่น กิจกรรมทางด้านวิชาการ นาฏศิลป์และดนตรี การบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม กีฬา เป็นต้น
5. การดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน และคณะกรรมการนักเรียน และควรจัดทำปฏิทินโครงการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติต่อวิทยาลัยทุกครั้ง
6. งบประมาณหรือทรัพยากรในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรมีระเบียบการใช้จ่ายเงิน สำหรับกิจกรรมนักเรียน โดยมีความประหยัด และพิจารณาถึงความสำคัญและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับเป็นหลัก
7. การจัดบุคลากรงานกิจกรรมนักศึกษา ควรมีผู้ทำหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมนักเรียน คือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองและกิจการบุคลากรประจำด้านกิจกรรมนักเรียน การปฏิบัติงานของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนถือว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่ง ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เสียสละ และอดทน

8. การจัดองค์การงานกิจกรรมนักเรียน ควรจัดหน่วยงานที่รับผิดชอบและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยตรง ภาควิชาต่าง ๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนให้แก่นักเรียน

9. การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมนักเรียน ควรรับฟังข้อคิดเห็นจากครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักเรียน ผลการประเมินโครงการควรเก็บรักษาและนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการจัดกิจกรรมนักเรียนให้ดีขึ้น

เศรษฐการ เสาวทอง (2531 : 91 – 92) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมจัดตั้ง ด้านการดำเนินการจัดตั้ง ด้านการดำเนินการ และด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้ให้บริการ โดยรวมแล้วทุกกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

สมศักดิ์ บัวรอด (2532 : 71 – 74) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการนักศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านประเภทและลักษณะของการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านองค์การนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน และด้านกระบวนการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติจริงโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการนักเรียนมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

สมบัติ คำม่วง (2533 : 105) ศึกษาถึงรูปแบบการจัดกิจกรรมนักเรียนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมนักเรียนที่เหมาะสม กับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ปรัชญาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา คือ การพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี เน้นการพัฒนาด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ เป็นการพัฒนานักเรียนในด้านคุณธรรม เพื่อให้สมาชิกที่ดีของสังคม เป็นการพัฒนาศักยภาพและความสามารถในวิชาชีพ เป็นกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนปรัชญาของการจัดกิจกรรมนักเรียนที่มีความเหมาะสมมาก ได้แก่ การสร้างความภาคภูมิใจและความผูกพันของนักเรียนที่มีต่อสถาบัน ในเรื่องนโยบายที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมนักเรียน คือ การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ และความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์และมีศักยภาพสูงสุด

✓ วิจารณ์ สุกญา (2533 : 79 – 80) ได้ศึกษาปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาโดยรวมในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการบริหารกิจกรรมนักเรียนดังนี้

1. การวางแผน ควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของงานกิจกรรมนักเรียน ควรจัดอบรมให้ครู อาจารย์มีความรู้เรื่อง การเขียนแผนและโครงการ ควรนำแผนของปีที่ผ่านมาใช้เพื่อปรับปรุงแผนของปีต่อไป เตรียมบุคลากรให้พร้อม ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักเรียนให้กว้างขวาง จนทุกฝ่ายเข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน

2. การจัดหน่วยงาน ควรแบ่งงานให้เป็นสัดส่วน โดยระบุว่าใครรับผิดชอบกิจกรรมอะไร มีขอบเขตเพียงใด และควรแสดงแผนภูมิการบริหารกิจกรรมนักเรียนไว้อย่างชัดเจน

3. การจัดคนเข้าทำงาน ควรมอบหมายให้ตามความเหมาะสมความสมัครใจของบุคลากร ควรจัดอบรม นิเทศ ให้ความรู้ และทักษะการจัดกิจกรรมนักเรียนแก่ครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกคน และควรชี้แจงนโยบาย และวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนให้เข้าใจ

4. การอำนวยการ ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนและช่วยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ควรให้กำลังใจบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และเอาใจใส่สนับสนุนกิจกรรมทุกด้าน เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการ

5. การประสานงาน ควรสร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ควรตั้งบุคลากรให้ประสานกิจกรรมนักเรียนโดยเฉพาะ และควรทำข้อสรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยการประชุมร่วมกัน

6. การรายงาน ควรมีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารในโรงเรียน ครู อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนทราบเป็นระยะ ๆ ควรกำหนดระยะเวลาการรายงานผลการจัดกิจกรรมนักเรียนทุกกิจกรรม และควรมีการสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนไว้ใช้ในปีถัดไป

7. การจัดงบประมาณ ควรได้รับงบประมาณจากทางราชการ และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการหางบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ควรจัดงบประมาณไว้ล่วงหน้าควรมีการตรวจสอบการใช้งบประมาณให้รัดกุม ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และควรชี้แจงงานกิจกรรมนักเรียนให้ชุมชนเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการรับบริจาคเงิน

สมจิตร เทพนมิตรกุล (2537 : 109 – 112) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม และครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดพิจิตร พบว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม และครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ มีความเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระอยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาเปรียบเทียบโดยรวมและรายด้านพบว่ามีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มิได้ให้ความสนใจต่อการจัดกิจกรรมอย่างจริงจังจึงทำให้มองปัญหาอย่างผิวเผิน จึงไม่ทราบรายละเอียดของปัญหาที่แท้จริง

สุกัญญา งามสิทธิพงศา (2539 : 110 – 112) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดกิจกรรม นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ กิจกรรมให้บริการแก่สังคม ชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุง และเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ อาจารย์มีความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมเห็นว่าควรจัดในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมเพื่อการแนะนำการเรียนการประกอบอาชีพ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้การทำงานอาชีพและออมทรัพย์ กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาชีพ กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพ เห็นว่าควรจัดในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นว่าควรจัดในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา คือ สถานที่แคบไม่อำนวยต่อการจัดกิจกรรมงบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่พอเพียง มีเวลาน้อยแต่กิจกรรมมากเกินไป มีบุคลากรน้อยและขาดการวางแผนและการกำหนดนัดหมายที่แน่ชัดในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคลากรเพื่อดำเนินกิจกรรม

สมชาย บุญบุญบาล (2541 : 86 – 87) ได้ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลาง ที่จัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ ซึ่งศึกษาในกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียน มีความเห็นพ้องกันว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจและสนใจแต่วิชาการจึงไม่สนับสนุนงบประมาณและการปฏิบัติ ส่วนอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมจึงทำให้บทบาทในการให้คำปรึกษามีน้อย และสถาบันก็ไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ตลอดจนอาจารย์และนักเรียนมีภารกิจด้านการเรียนการสอนมาก ทุกฝ่ายจึงสัมผัสกับกิจกรรมอย่างผิวเผินทำให้มองไม่เห็นปัญหาที่แท้จริง

ธีระ แพนศิริ (2541 : 104 – 105) ศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 82 คน และครูจำนวน 246 คน จากข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมกีฬาตามทัศนะของผู้บริหารมีความเห็นว่ามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของผู้บริหารก็คือ การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ข้อที่มีปัญหาน้อยคือโรงเรียนให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสถานที่อย่างเพียงพอในการเล่นกีฬา ข้อที่มีปัญหามากที่สุดตามทัศนะของครู คือ โรงเรียนส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านกีฬาให้ไปแข่งขันในระดับสูงขึ้น ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ โรงเรียนให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสถานที่อย่างเพียงพอในการเล่นกีฬา

รัชณี งามวิศา (2542 : 99) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาโรงเรียนรัตนพนิชยการ พบว่ามีปัญหาโดยรวมและมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานกิจกรรม ของโรงเรียนดังนี้

1. ด้านการดำเนินการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมชมรมทุกฝ่ายควรได้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการร่วมกัน ควรมีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่มีปัญหาให้ชัดเจน เช่น เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมของชมรมต่าง ๆ ตลอดจนต้องมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ นอกจากนี้ควรกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลให้ชัดเจนและความแจ้งให้นักศึกษาทราบในครั้งแรกของการเข้าชมรม

2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง สำหรับปัญหาในชมรมลีลาศและชมรมถ่ายภาพ ซึ่งมีลักษณะของชมรมที่แปลกพิสดารกว่าชมรมอื่น ๆ เนื่องจากต้องการบุคลากรที่มีความสามารถพิเศษกว่าชมรมอื่นทางแก้ไขที่ทำได้คือก่อนที่จะมีกิจกรรมชมรมควรจะได้มีการฝึกอบรมอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในเรื่องการถ่ายภาพและการลีลาศโดยใช้ครูในโรงเรียนที่มีความรู้มาอบรมกันเอง นอกจากนี้ควรรับสมัครนักศึกษาที่มีความสามารถเป็นผู้ช่วยอาจารย์ในการสอนสมาชิกทำกิจกรรมจะช่วยแบ่งเบาภาระของอาจารย์ลงได้มาก และนอกจากนี้ชมรมถ่ายภาพที่มีปัญหาต้องพานักศึกษาไปฟังบรรยายตามบริษัทต่างๆ อาจให้นักศึกษาฟังบรรยายจากวิดีโอบ้างก็ได้ในบางครั้ง ส่วนชมรมลีลาศก็สามารถใช้วิดีโอสอนนักศึกษาได้เช่นเดียวกัน

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โรงเรียนควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลวัสดุอุปกรณ์ ที่ทุกชมรมต้องใช้ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้ตลอดเวลา อุปกรณ์ใดสามารถซ่อมแซมได้ก็ให้คณะกรรมการชมรมช่วยซ่อมแซม ถ้าอุปกรณ์ใดไม่สามารถซ่อมได้ หรือมีไม่เพียงพอก็ควรจัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อต่อไป และควรมอบหน้าที่ให้คณะกรรมการของแต่ละชมรมคอยดูแลจัดเตรียมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะในวันที่มีการจัดกิจกรรม

สำหรับข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารชมรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารพบว่า มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ การส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัด ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ให้มีการเก็บกวาดสิ่งสกปรกบริเวณโรงเรียน ส่วนในทัศนะของครูพบว่าปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีปัญหามากที่สุดจัดให้มีการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงบริเวณโรงเรียนและชุมชน ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือให้มีการเก็บกวาดสิ่งสกปรกบริเวณโรงเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

เทเลอร์ (Taylor. 1988 : 102; อ้างอิงมาจากธีระ แทนศิริ. 2541:43) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมรัฐจอร์เจียกับโรงเรียนมัธยมนอก รัฐที่มีการจัดกิจกรรมนักเรียนในระดับดีเลิศ ผลของการวิจัยการจัดกิจกรรมนักเรียน มีทั้งที่เป็นปัญหาและไม่ใช่ปัญหา ที่ไม่ใช่ปัญหาได้แก่ ระบบธุรกิจ การเงิน ปรัชญา จุดมุ่งหมาย และการวางแผนจัดโครงการ ส่วนการจัดกิจกรรมที่มีปัญหา ได้แก่ การขาดงบประมาณ การประเมินผล การสนับสนุนด้านการเงินและการฝึกอบรม ผู้วิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมนักเรียนที่มีคุณค่าต่อประสบการณ์ของนักเรียนและผู้อบรม แต่ก็มีปัญหาเกี่ยวกับโครงการและการจัดการ การได้ผู้สนับสนุนที่ไม่ดี อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารที่ไม่มีเวลาจะจัดเฉพาะกิจกรรมที่ต้องทำ ส่วนกิจกรรมบางอย่างไม่มีเวลาทำ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมในระดับดีเลิศ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ไฮเดิล และคีธ (Haidle and Keith. 1996 : 142; อ้างอิงมาจากธีระ แทนศิริ. 2541:43) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจสนับสนุนให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนคริสเตียน พบว่าโรงเรียนที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมคือ โรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างดีเยี่ยมเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และมีครูที่คอยดูแลเอาใจใส่อย่างดี

สรุปแนวคิดในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมีดังนี้

1. มีโครงการที่ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ การดำเนินงานและรายละเอียดอื่น ๆ เด่นชัด
2. รู้ข้อมูล รู้ความสนใจ รู้ความต้องการ รู้ปัญหาต่าง ๆ
3. อย่าทำอะไรเพียงคนเดียว หรือกลุ่มเล็ก ๆ แต่เพียงกลุ่มเดียว
4. หาผู้ที่มีความรู้และความสามารถเข้าร่วมงาน และครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ
5. รู้จักแบ่งงานกันรับผิดชอบ ไม่แย่งกันทำงาน หรือไม่ทำงานซ้ำซ้อน
6. มีกฎข้อบังคับของกิจกรรมที่ร่วมกันและยึดถือปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่ร่วมกันสร้างขึ้น
7. ไม่บิดเบือนหรือหลีกเลี่ยงหรือแอบแฝงเป็นอย่างอื่นไปจากวัตถุประสงค์เดิม
8. ติดตามผลงานการเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหา การปรับปรุงงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
9. ใช้วิธีการแบบประชาธิปไตย และอยู่ในบทบาทของแต่ละหน้าที่ให้ถูกต้อง
10. ระวางเรื่องการเงิน การรับ การใช้จ่าย ต้องมีหลักฐานบัญชีแสดงเพื่อความสุจริต
11. ฟังเสียงส่วนใหญ่จากสมาชิกและบุคคลทั่วไป แต่นำมาพิจารณาในขอบเขต
12. วางรากฐานให้ดี มั่นคง เพื่อบุคคลรุ่นหลังต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- 1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
- 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5. การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่เป็นสมาชิกชมรมใดชมรมหนึ่งเพียงชมรมเดียว ได้แก่ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมกีฬา ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชมรมดนตรีไทย ชมรมต่อต้านสารเสพติด และชมรมลีลาศ ของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 521 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปวช. 1	170	150
ปวช. 2	121	100
ปวช. 3	230	200
รวม	521	450

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูลในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวม 4 ด้าน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ สถานภาพเป็นสมาชิกชมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ชมรมที่สังกัด เหตุผลในการสมัครชมรม และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการดำเนินการ
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านการเงิน

โดยแบบสอบถามในตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มีปัญหาน้อยที่สุด มีปัญหาน้อย มีปัญหาปานกลาง มีปัญหามาก และมีปัญหามากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนของคำตอบดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหา
ระดับ 3	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาลักษณะ รูปแบบ และวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร งานวิจัยและแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา
2. สอบถามนักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. ศึกษารูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ
4. นำข้อมูลที่ได้จาก 1 – 3 ไปสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
5. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผศ.สุพิร์ ลิมไทย ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รศ.ดร.สภาพรรณ สิริแพทย์ พิสุทธิ รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตลอดจนวิเคราะห์ความความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา (Content Validity) ให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น
7. นำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี จำนวน 71 คน วันที่ 16 – 20 มิถุนายน 2545
9. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น (Reliability) จากแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 – 133) ได้เลือกข้อที่มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปได้จำนวน 40 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.88

10. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล กับครูใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี
2. ติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาชมรม เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยส่งแบบสอบถามให้กับนักเรียนที่สังกัดกิจกรรมชมรมต่าง ๆ
3. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างนำแบบทดสอบ ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จำนวน 450 ฉบับ ในวันที่ 26 มิถุนายน ถึง วันที่ 5 กรกฎาคม 2545

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับมาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ตามเพศ และสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม โดยใช้การทดสอบค่า t (t – test Independent)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ในแต่ละด้าน จำแนกตาม ชั้นปีที่กำลังศึกษา ชมรมที่สังกัด เหตุผลในการสมัครชมรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ F – test แบบ One - Way Analysis of Variance ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟล์ (Scheffe's Method)

5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมชมรมทั้ง 4 ด้าน โดยใช้การคำนวณในรูปของความถี่

สถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของกลุ่มตัวอย่าง (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 65)

$$S.D = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคูณภาพของแบบสอบถาม

2.1 หาค่าอำนาจจำแนก ของแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มน้ำหนักการให้คะแนนสูง 25% คะแนนต่ำ 25% ตามแบบของ Edwards (ลิวัน สายยศ. 2538 : 215-216)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทีวีรัตน์. 2531 : 132-133)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test Independent (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 180)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ. 2538 : 113)

$$f = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	f	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟล์ (Scheffe's Method) (ล้วน สายยศ. 2538 : 114)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
ss	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
ms	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี นำเสนอในรูปค่าความถี่ของความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ในตอนนี้เป็นการแสดงข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการ เพชรบุรี จำนวน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูล	จำนวน
1. เพศ	
1.1 ชาย	64
1.2 หญิง	386
รวม	450
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา	
2.1 ปวช. 1	150
2.2 ปวช. 2	100
2.3 ปวช. 3	200
รวม	450
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
3.1 ผลสัมฤทธิ์การเรียนต่ำ (1.00 – 1.99)	56
3.2 ผลสัมฤทธิ์การเรียนปานกลาง (2.00 – 2.49)	206
3.3 ผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง (2.50 – 4.00)	188
รวม	450
4. เหตุผลในการสมัครชมรม	
4.1 มีความสนใจด้วยตนเอง	300
4.2 เพื่อนแนะนำ	49
4.3 ครู – อาจารย์แนะนำ	78
4.4 อื่น ๆ (ระบุ)	23
รวม	450
5. ชมรมที่สังกัด	
5.1 นำเพ็ญประโยชน์	132
5.2 กีฬา	107
5.3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	51
5.4 ดนตรีไทย	47
5.5 ต่อต้านสารเสพติด	90
5.6 ลีลาศ	23
รวม	450

จากตาราง 2 แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีเหตุผลในการสมัครชมรมด้วยความสนใจด้วยตนเอง และส่วนชมรมที่สังกัด คือ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ตามลำดับ

ข้อมูล	จำนวน
1. สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด	
1.1 เป็นคณะกรรมการ	9
1.2 เป็นสมาชิก	441
รวม	450

หมายเหตุ เนื่องจากสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด มีเป็นคณะกรรมการ 9 คน ไม่สามารถเปรียบเทียบได้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี เป็นรายด้าน

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการบริหารชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน จำแนกตาม เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด แสดงในตาราง 2 – 12

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1. ด้านการดำเนินการ	2.85	0.53	ปานกลาง
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.10	0.59	ปานกลาง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.40	0.74	ปานกลาง
4. ด้านการเงิน	3.50	0.78	ปานกลาง
รวม	3.21	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการดำเนินการ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1	การกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	3.28	0.96	ปานกลาง
2	โรงเรียนกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมยังมีไม่มากพอ	3.36	0.93	ปานกลาง
3	โรงเรียนไม่ได้มีการกำหนดแผนงานการทำกิจกรรมชมรมให้สมาชิกของชมรมทราบล่วงหน้า	3.06	1.08	ปานกลาง
4	การกำหนดวันเวลาในการทำกิจกรรมไม่สามารถควบคุมให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้	3.14	1.01	ปานกลาง
5	การประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร การทำการจัดกิจกรรมชมรมให้สมาชิกยังไม่ทั่วถึง	3.29	1.16	ปานกลาง
6	โรงเรียนจัดทำเอกสาร เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน	3.24	1.03	ปานกลาง
7	สมาชิกของชมรมยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญในวัตถุประสงค์ของกิจกรรมชมรมอย่างแท้จริง	3.35	0.98	ปานกลาง
8	ไม่มีความชัดเจนของแนวปฏิบัติในการติดต่อประสานงานกิจกรรมชมรม	3.30	0.87	ปานกลาง
9	วางแผนการกำหนดตัวบุคลากรผู้รับผิดชอบการจัด กิจกรรมชมรมไม่ชัดเจน	3.20	0.98	ปานกลาง
10	นักเรียนไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับเพื่อนสมาชิก ในการดำเนินงานกิจกรรมชมรม	2.39	1.23	น้อย
รวม		2.85	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ข้อที่มีปัญหาน้อย คือ นักเรียนไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับเพื่อนสมาชิกในการดำเนินงานกิจกรรมชมรม ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
11	ผู้บริหารยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนกิจกรรมชมรม	3.30	1.10	ปานกลาง
12	กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมชมรม ไม่ชัดเจน	3.23	0.96	ปานกลาง
13	ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมส่งเสริมการจัด กิจกรรมชมรม	2.88	1.20	ปานกลาง
14	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้ชำนาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับ กิจกรรมชมรม	2.97	1.06	ปานกลาง
15	อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมไม่สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่าง ต่อเนื่อง	3.21	1.00	ปานกลาง
16	อาจารย์ไม่มีการมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติงานกิจกรรม ชมรม	2.88	0.99	ปานกลาง
17	นักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง	3.59	1.13	มาก
18	โรงเรียนจัดให้นักเรียนรู้จักบทบาทและหน้าที่ของการเป็น ผู้นำและผู้ตามไม่ทั่วถึง	3.18	1.05	ปานกลาง
19	นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมชมรม	2.92	1.16	ปานกลาง
20	นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2.78	1.20	ปานกลาง
21	นักเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในการเบิกจ่ายอุปกรณ์	3.32	1.18	ปานกลาง
22	นักเรียนไม่ตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมชมรม	2.72	1.16	ปานกลาง
23	นักเรียนไม่มีความอิสระในการจัดกิจกรรมชมรม	3.56	1.14	มาก
24	นักเรียนไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน	2.94	1.13	ปานกลาง
25	นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการกิจกรรมชมรมไม่ให้ความช่วย เหลือแนะนำสมาชิกชมรม	3.14	1.09	ปานกลาง
26	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักเรียนไม่สามารถนำความรู้ ประสบ การณ์ต่าง ๆ มาปรับใช้กับเพื่อนร่วมงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.01	1.08	ปานกลาง
รวม		3.10	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามาก คือ นักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง นักเรียนไม่มีความเป็นอิสระในการจัดกิจกรรมชมรม ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
27	สมาชิกชมรม ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการใช้บริการเบิกจ่าย – คินวีสตูดิโอที่ใช้ในการจัดกิจกรรมชมรม	3.46	1.01	ปานกลาง
28	สมาชิกชมรม ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายเครื่องเสียง	3.43	1.04	ปานกลาง
29	สมาชิกชมรม ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขออนุญาตใช้อาคารสถานที่ในการทำกิจกรรมชมรม	3.40	1.06	ปานกลาง
30	ระบบการประสานงานของเจ้าหน้าที่ แต่ละฝ่ายไม่ชัดเจน	3.32	0.97	ปานกลาง
31	ไม่ได้รับ การบริการจากเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยความประทับใจ	3.44	1.04	ปานกลาง
32	ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ทำกิจกรรมหรือแข่งขันกับสถาบันอื่น	3.38	1.10	ปานกลาง
33	บรรยากาศในการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น	3.35	1.15	ปานกลาง
รวม		3.40	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมและรายข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการเงิน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการเงิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
34	โรงเรียนจัดงบประมาณไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินงานของกิจกรรมชมรม	3.86	1.01	มาก
35	การของบประมาณในการจัดกิจกรรมชมรม มีความซับซ้อนและไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	3.67	1.03	มาก
36	ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดหางบประมาณนอกระบบ	3.43	1.07	ปานกลาง
37	การขออนุมัติเบิกจ่ายการเงินล่าช้า เนื่องจากต้องรออนุมัติจากผู้บริหาร	3.43	1.05	ปานกลาง
38	การเสนอขออนุมัติโครงการต้องรองบประมาณของสถานศึกษา	3.46	1.03	ปานกลาง
39	การจัดทำแผนกิจกรรมชมรม ไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่	3.38	1.07	ปานกลาง
40	ไม่ได้รับความสะดวกในการเรียกเก็บเงินเพิ่มจากสมาชิกเพื่อทำ กิจกรรมชมรม	3.23	1.21	ปานกลาง
รวม		3.50	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการเงินมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามาก คือ โรงเรียนจัดงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจกรรมชมรม การของบประมาณในการจัดกิจกรรมชมรม มีความซับซ้อนและไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด ในตาราง 8 – 14

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	เพศ				t
	ชาย (N = 64)		หญิง (N = 386)		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านการดำเนินการ	2.85	0.65	2.84	0.51	0.13
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.09	0.55	3.10	0.59	0.70
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.45	0.68	3.38	0.74	0.71
ด้านการเงิน	3.53	0.65	3.48	0.80	0.54
รวม	3.23	0.43	3.20	0.54	0.51

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนที่เพศต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด				t
	เป็นคณะกรรมการ		เป็นสมาชิก		
	(N = 9)		(N = 441)		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านการดำเนินการ	2.95	0.87	2.84	0.52	0.38
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.78	0.60	3.08	0.57	3.58 **
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.96	0.56	3.38	0.73	2.36 **
ด้านการเงิน	3.15	0.59	3.50	0.78	1.30
รวม	3.46	0.49	3.20	0.53	1.47

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกที่สังกัดต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหามากกว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.28	0.14	0.50
	ภายในกลุ่ม	447	127.44	0.28	
	รวม	449	127.73		
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.33	0.97
	ภายในกลุ่ม	447	153.85	0.34	
	รวม	449	154.53		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.20	0.60	1.10
	ภายในกลุ่ม	447	243.43	0.54	
	รวม	449	244.63		
ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.94	1.477	2.41
	ภายในกลุ่ม	447	272.60	0.60	
	รวม	449	275.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.22	0.81
	ภายในกลุ่ม	447	125.83	0.28	
	รวม	449	126.29		

จากตาราง 10 แสดงว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.59	0.79	2.82
	ภายในกลุ่ม	447	126.14	0.28	
	รวม	449	127.73		
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.14	0.07	0.20
	ภายในกลุ่ม	447	154.38	0.34	
	รวม	449	154.53		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.24	0.62	1.14
	ภายในกลุ่ม	447	243.39	0.54	
	รวม	449	244.63		
ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.21	1.10	1.81
	ภายในกลุ่ม	447	273.33	0.61	
	รวม	449	2755.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.16	0.59
	ภายในกลุ่ม	447	125.95	0.28	
	รวม	449	126.29		

จากตาราง 11 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามเหตุผลในการสมัครชมรม โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.50	0.16	0.58
	ภายในกลุ่ม	446	127.23	0.28	
	รวม	449	127.73		
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.74	0.58	1.70
	ภายในกลุ่ม	446	152.78	0.34	
	รวม	449	154.53		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.13	0.71	1.30
	ภายในกลุ่ม	446	242.50	0.54	
	รวม	449	244.63		
ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.61	1.53	2.53 *
	ภายในกลุ่ม	446	270.93	0.60	
	รวม	449	275.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.28	0.42	1.52
	ภายในกลุ่ม	446	125.00	0.28	
	รวม	449	126.29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนมีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่ากิจกรรมชมรม มีปัญหา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหาร กิจกรรมชมรมด้านการเงิน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหานักเรียน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน
ด้านการเงิน จำแนกตามเหตุผลในการสมัครชมรม

เหตุผลในการสมัครชมรม		มีความสนใจ ด้วยตนเอง	เพื่อนแนะ นำ	ครู – อาจารย์ แนะนำ	อื่น ๆ (ระบุ)
		3.44	3.58	3.53	3.87
มีความสนใจด้วยตนเอง	3.44	-	0.09	0.14	0.43 *
เพื่อนแนะนำ	3.53	-	-	0.05	0.34
ครู – อาจารย์แนะนำ	3.58	-	-	-	0.29
อื่น ๆ (ระบุ)	3.87	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมด้วยเหตุผลอื่น เห็นว่าการบริหาร
กิจกรรมชมรมด้านการเงินมีปัญหามากกว่า นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมมีความสนใจด้วยตนเอง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ เปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ LSD เนื่องจากของ Scheffe และ Snk ไม่เปรียบเทียบรายคู่ให้

- SNK = Student - Newman -- Keuls test
- LSD = Least Singificance Difference
- SCHEFFE = Scheff's test

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามชมรมที่สังกัด โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.93	0.58	2.08
	ภายในกลุ่ม	444	124.80	0.28	
	รวม	449	127.73		
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	5	1.98	0.39	1.15
	ภายในกลุ่ม	444	152.54	0.34	
	รวม	449	154.53		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	5	3.26	0.65	1.20
	ภายในกลุ่ม	444	241.36	0.54	
	รวม	449	244.63		
ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	5	3.03	0.60	0.98
	ภายในกลุ่ม	444	272.51	0.61	
	รวม	449	275.55		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.00	0.20	0.71
	ภายในกลุ่ม	444	125.28	0.28	
	รวม	449	126.29		

จากตาราง 14 แสดงว่า นักเรียนที่มีสังกัดในชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี นำเสนอในรูปค่าความถี่ของความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

ตาราง 15 ความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมของนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
ด้านการดำเนินการ		
1.	ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย	28
2.	การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	27
3.	ชมรมไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน	20
4.	ช่วยเวลายาวเกินไป	10
5.	การดำเนินการไม่เป็นไปตามขั้นตอนหรือกำหนดการ	10
6.	ควรจัดชมรมนอกสถานที่บ้าง	9
7.	ควรให้สมาชิกมีส่วนร่วม	7
8.	ควรให้นักเรียนเลือกตั้งชมรมเอง	3
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง		
1.	ผู้นำชมรมไม่เหมาะสม	13
2.	วิทยากรไม่มีเทคนิคในการพูด	13
3.	ผู้สอนควบคุมไม่ทั่วถึง	9
4.	ผู้สอนไม่ค่อยให้คำปรึกษา	9
5.	ผู้สอนไม่สุภาพ	6
6.	ผู้สอนไม่มีความรู้เท่าที่ควร	5
7.	ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนมากกว่านี้	4
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		
1.	อุปกรณ์สื่อในการสอนไม่เพียงพอ	32
2.	บรรยากาศในห้องเรียนร้อนเกินไป	17
3.	สถานที่จัดจัดชมรมคับแคบ แออัด	14
4.	หอประชุมแคบ บรรยากาศร้อน	12
ด้านการเงิน		
1.	งบประมาณไม่เพียงพอ	18
2.	ควรจัดสรรเงินในแต่ละชมรมให้ชัดเจน	4
3.	ไม่ควรเงินจากสมาชิกในชมรม	4

จาตาราง 15 แสดงว่า นักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน เพิ่มเติมดังนี้

ด้านการดำเนินการ ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ชมรมไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน และช่วงเวลายาวนานเกินไป การดำเนินการไม่เป็นไปตามขั้นตอนหรือกำหนดการ

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ผู้นำชมรมไม่เหมาะสม วิทยากรไม่มีเทคนิคในการพูด รองลงมา คือ ผู้สอนควบคุมการดำเนินการไม่ทั่วถึง และผู้สอนไม่ค่อยให้คำปรึกษา

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ อุปกรณ์ สื่อในการสอนไม่เพียงพอ รองลงมา คือ บรรยากาศในห้องเรียนชมรมร้อนเกินไป และสถานที่จัดชมรม คับแคบ แออัด

ด้านการเงิน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ควรจัดสรรเงินในแต่ละชมรมให้ชัดเจน และไม่ควรเก็บเงินจากสมาชิกในชมรม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมใน ด้านการ ดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน ตามความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาการจัดกิจกรรมชมรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และลดปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมชมรมให้ลดน้อยลง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน โดยจำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และชมรมที่สังกัด
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ในปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงินจำแนกตาม เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษารั้จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อไปนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมจะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม
2. ฝ่ายบริหารจะได้ใช้เป็นข้อมูล เพื่อกำหนดประเภทกิจกรรมชมรมและวางแผนจัดสรรทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมชมรมต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัดต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

6. นักเรียนสังกัดชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่เป็นสมาชิกชมรมใดชมรมหนึ่งเพียงชมรมเดียว ได้แก่ ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมกีฬา ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชมรมดนตรีไทย ชมรมต่อต้านสารเสพติด และชมรมลีลาศ ของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 521 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปวช. 1	170	150
ปวช. 2	121	100
ปวช. 3	230	200
รวม	521	450

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาลักษณะ รูปแบบ และวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร งานวิจัยและแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา
2. สอบถามนักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. ศึกษารูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ
4. นำข้อมูลที่ได้จาก 1 – 3 ไปสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
5. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผศ.สุพียร ลิ่มไทย ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รศ.ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตลอดจนวิเคราะห์ความความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา (Content Validity) ให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น
7. นำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จำนวน 71 คน ในวันที่ 16 – 20 มิถุนายน 2545
9. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 131 – 132) ได้ค่าความเชื่อมั่น ที่ระดับ 0.88

10. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล กับครูใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี
2. ติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาชมรม เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยส่งแบบสอบถามให้กับนักเรียนที่สังกัดกิจกรรมชมรมต่าง ๆ
3. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างนำแบบทดสอบ ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลงความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับมาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาในระดับมากที่สุด
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ตามเพศ และสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม โดยใช้การทดสอบค่า t (t – test Independent)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ในแต่ละด้าน จำแนกตาม ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด เพื่อทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ F – test แบบ One - Way Analysis of Variance ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟล์ (Scheffe's Method) (ล้วน สายยศ. 2538 : 114)
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมชมรมทั้ง 4 ด้าน โดยแจกแจงความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ดังนี้

1. นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการดำเนินการ พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการดำเนินการ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาน้อย คือ นักเรียนไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับเพื่อนสมาชิกในการดำเนินงานกิจกรรมชมรม ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาในระดับปานกลาง

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมี ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามาก คือ นักเรียนไม่ได้ทำ กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง นักเรียนไม่มีความเป็นอิสระในการจัดกิจกรรมชมรม ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเงิน พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการเงินมีปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามาก คือ โรงเรียนจัดงบประมาณไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินงานของกิจกรรมชมรม การของบประมาณในการจัดกิจกรรมชมรม มีความซับซ้อนและไม่ได้รับความ สะดวกรวดเร็ว ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม รายด้านจำแนกตามเพศ สถานภาพเป็นสมาชิกที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด พบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนหญิงเห็นว่าการ บริหารกิจกรรมชมรมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกในสังกัดต่างกัน นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรม ชมรมมีปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเนินการ และด้านการเงินเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่มีสภาพเป็นสมาชิก เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 และนักเรียนที่กำลัง ศึกษาในชั้นปีที่ 2 เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านการเงินมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาอยู่ ในระดับปานกลาง

3.4 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (1.00 - 1.99) และ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (2.00 - 2.49) เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (2.50 - 4.00) เห็นว่าด้านการเงินมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3.5 นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครด้วยความสนใจของตนเอง เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครจากเพื่อนแนะนำ และนักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมมาจากครู - อาจารย์แนะนำ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านการเงินมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมมาจากเหตุผลอื่น ๆ มีเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน มีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหามาก ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3.6 นักเรียนที่มีชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่สังกัดชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และชมรมลีลาศ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านการเงินมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนที่สังกัดชมรมกีฬา ชมรมดนตรีไทย และชมรมต่อต้านสารเสพติด เห็นว่ามีปัญหาทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน จำแนกตามตัวแปร เพศ สถานภาพ การเป็นสมาชิกสังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด พบว่า

4.1 นักเรียนที่เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสังกัดชมรมต่างกัน เห็นว่ามีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกที่สังกัดต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหามากกว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน นักเรียนมีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่ากิจกรรมชมรม มีปัญหา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านการเงิน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหานักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 นักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการดำเนินการ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเงิน เพิ่มเติมดังนี้

ด้านการดำเนินการ ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ชมรมไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน และช่วงเวลายาวนานเกินไป การดำเนินการไม่เป็นไปตามขั้นตอนหรือกำหนดการ

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ผู้นำชมรมไม่เหมาะสม วิทยากรไม่มีเทคนิคในการพูด รองลงมา คือ ผู้สอนควบคุมการดำเนินการไม่ทั่วถึง และผู้สอนไม่ค่อยให้คำปรึกษา

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ อุปกรณ์ สื่อในการสอนไม่เพียงพอ รองลงมา คือ บรรยากาศในห้องเรียนชมรมร้อนเกินไป และสถานที่จัดชมรม คับแคบ แออัด

ด้านการเงิน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ควรจัดสรรเงินในแต่ละชมรมให้ชัดเจน และไม่ควรเก็บเงินจากสมาชิกในชมรม

การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการเงินพบว่า นักเรียนที่สมัครชมรมด้วยความสนใจด้วยตนเอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมด้านการเงินมีความเหมาะสมแตกต่างจากนักเรียนที่สมัครชมรมด้วยความสนใจด้วยตนเอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารชมรมน้อยกว่า นักเรียนที่สมัครชมรมด้วยเหตุผลอื่น ๆ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรี มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจมีสาเหตุจาก นักเรียนอาจจะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม ว่าต้องมีขั้นตอนการดำเนินการ หรือหลักการที่ชัดเจนอย่างไร จึงทำให้นักเรียนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงาน และการประสานงาน นักเรียนดำเนินการบริหารกิจกรรมชมรมอย่างค่อยเป็นค่อยไปเท่าที่ตนเองมีความเข้าใจ จึงทำให้ผลงานของกิจกรรมชมรมในด้านต่าง ๆ ออกมาด้วยความรีบร้อน ซึ่งนักเรียนอาจพบปัญหานี้บ้างเพียงในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี งามวิชา (2542 : 50 – 51) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา โรงเรียนรัตนพนิชการพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ สุกุณา. (2533 : 78) ที่ศึกษาปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการดำเนินการโดยรวมและรายข้อ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการดำเนินการมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ การกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียนกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมยังมีไม่มากพอ โรงเรียนไม่ได้มีการกำหนดแผนงานการทำกิจกรรมชมรมให้สมาชิกของชมรมทราบล่วงหน้า การกำหนดวันเวลาในการทำกิจกรรมไม่สามารถควบคุมให้ปฏิบัติตามแผนที่

กำหนดไว้ได้ การประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร การทำการจัดกิจกรรมชมรมให้สมาชิกยังไม่ทั่วถึง โรงเรียนจัดทำเอกสาร เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน สมาชิกของชมรมยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญในวัตถุประสงค์ของกิจกรรมชมรมอย่างแท้จริง ไม่มีความชัดเจนของแนวปฏิบัติในการติดต่อประสานงานกิจกรรมชมรม วางแผนการกำหนดตัวบุคลากรผู้รับผิดชอบการจัด กิจกรรมชมรม ไม่ชัดเจน ข้อที่นักเรียนเห็นว่ามีปัญหาบ่อย คือ นักเรียนไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับเพื่อนสมาชิก ในการดำเนินงาน กิจกรรมชมรม ซึ่งอาจมีสาเหตุจาก การกำหนดประเภท และแผนงานการดำเนินกิจกรรมชมรมโดยรวมและรายด้าน อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมจะเป็นผู้กำหนดขึ้นโดยนักเรียนมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยรวมถึงการเข้าร่วม กิจกรรมชมรมของนักเรียน จะมีได้กระทำอย่างต่อเนื่อง จึงมีผลให้การบริหารงานกิจกรรมชมรมที่มีการกระทำแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยนักเรียนยึดแนวทางการปฏิบัติตามแผนที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้กำหนดไว้ในเบื้องต้น รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายด้านผลสัมฤทธิ์ของงานกิจกรรมชมรมยังไม่มีกำหนดให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม จึงทำให้การดำเนินงานสามารถกระทำได้อย่างสะดวก ไม่เร่งรีบ หรือ เป็นการปฏิบัติงานให้ครบตามแผนงานเท่านั้น จึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น จะพบปัญหาบ้างที่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยรวม และรายข้อ พบว่านักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้บริหารยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนกิจกรรมชมรมมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมชมรมไม่ชัดเจน ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดกิจกรรมชมรม อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้ชำนาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมไม่สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง อาจารย์ไม่มีการมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติงานกิจกรรมชมรม นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมชมรม นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในการเบิกจ่ายอุปกรณ์ นักเรียนไม่ตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมชมรม นักเรียนไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการกิจกรรมชมรมไม่ให้ความช่วยเหลือแนะนำสมาชิกชมรม การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักเรียนไม่สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ มาปรับใช้กับเพื่อนร่วมงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง นักเรียนไม่มีความอิสระในการจัดกิจกรรมชมรม ซึ่งอาจเนื่องจากนักเรียนมากจำนวนมาก และมีความคิดที่หลากหลาย อาจทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการรวมกลุ่มจัดตั้ง และชมรมที่จัดตั้งส่วนใหญ่อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้กำหนดขึ้นโดยดูตามความเหมาะสม ซึ่งบางครั้งอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติในทางลบกับชมรมที่ทางโรงเรียนได้จัดตั้งขึ้นและในทางปฏิบัติ การกระทำกิจกรรมชมรมนักเรียนก็ยังไม่ได้รับอิสระอย่างเต็มที่ ยังคงต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือความสามารถได้อย่างเต็มที่

4. ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายข้อ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ สมาชิกชมรมไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการใช้บริการเบิกจ่าย – คืนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมชมรม สมาชิกไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายเครื่องเสียง สมาชิกชมรมไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขออนุญาตใช้อาคารสถานที่ในการทำกิจกรรมระบบการประสานงานของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายไม่ชัดเจน ไม่ได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วยความประทับใจ ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ทำกิจกรรมหรือแข่งขันกับสถาบันอื่น และบรรยากาศในการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น ซึ่งอาจมีสาเหตุจาก โรงเรียนไม่ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่พัสดุที่รับผิดชอบดูแลอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

กับงานด้านกิจกรรมชมรมโดยตรง รวมทั้งระบบการควบคุมดูแล วัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมชมรมยังไม่มีมาตรฐานที่ดีพอ จึงทำให้สร้างความไม่สะดวกให้กับนักเรียนเมื่อต้องการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน กิจกรรมชมรมทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์

5. ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการเงิน โดยรวมและรายข้อ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม ด้านการเงินมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดหางบประมาณนอกระบบ การขออนุมัติเบิกจ่ายการเงินล่าช้าเนื่องจากต้องรออนุมัติจากผู้บริหาร การเสนอขออนุมัติโครงการต้องรองบประมาณของสถานศึกษา การจัดทำแผนกิจกรรมชมรมไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ และไม่ได้รับความสะดวกในการเรียกเก็บเงินเพิ่มจากสมาชิก เพื่อทำกิจกรรมชมรม นักเรียนมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาในระดับมาก คือ โรงเรียนจัดงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจกรรมชมรม การขอยกงบประมาณในการจัดกิจกรรมชมรมมีความซับซ้อนและไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว อาจมีสาเหตุจาก การจัดกิจกรรมชมรม เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ทางโรงเรียนจึงไม่ได้บรรจุไว้ในแผนงานอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงมีผลให้ไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้า จึงทำให้เกิดความไม่สะดวกและขาดความคล่องตัว

6. การเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เหตุผลในการสมัครชมรม และชมรมที่สังกัด สามารถอภิปรายได้ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก ในการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักเรียนทั้งเพศหญิงและชาย สามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรมชมรมได้อย่างเท่าเทียมกัน เพราะกิจกรรมที่ชมรมจัดขึ้นจะสามารถสนองตอบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการจำกัดเพศ เพราะวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมชมรม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่นอกจากสิ่งที่ได้รับในชั้นเรียนและช่วยให้ผู้เรียนได้ แสดงความสามารถเฉพาะบุคคล ได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และช่วยให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (ธีระ แทนศิริ, 2541 : 12 ; อ้างอิงจาก กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ 2531 : 18 – 20) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นให้นักเรียนได้ร่วมกันกระทำนอกเวลาเรียนและนอกเหนือหลักสูตร ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเองและความช่วยเหลือจากโรงเรียนในด้านต่าง ๆ จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกชมรมในสังกัดชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมที่มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการ เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการมีปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมมากกว่า นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกชมรม ส่วนด้านการดำเนินการและด้านการเงิน นักเรียนมีปัญหว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก การดำเนินงานกิจกรรมชมรม ยังมีการแบ่งงานที่ไม่ชัดเจน และไม่เหมาะสม ความรับผิดชอบในงานส่วนใหญ่ จึงมักตกอยู่กับคณะกรรมการชมรม ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก สมาชิกชมรมจะมีหน้าที่และยังขาดประสบการณ์ด้านการบริหารงานชมรม จึงยังขาดการวางแผนงานที่ดี รวมถึงขาดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง จึงทำให้การดำเนินงานการบริหารกิจกรรมชมรมไม่ราบรื่นเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นพพร พานิชสุข (ธีระ แทนศิริ, 2541 : 34 – 35 ; อ้างอิงมาจาก นพพร พานิชสุข, 2524 : 13 – 15) ซึ่งให้ความเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจกรรมนักเรียน ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดการ

วางแผนที่ดี ของครูและนักเรียนรวมถึงการขาดทักษะ และประสบการณ์ของครูผู้สอน ซึ่งเป็นผลให้การบริหาร กิจกรรมชมรมไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน เห็นว่าการบริหาร กิจกรรมชมรม มีปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม นักเรียนทุกชั้นปีจะมีบทบาทและหน้าที่ไม่แตกต่างกัน เพราะในการดำเนินการบริหารกิจกรรมชมรมทุกฝ่ายควรต้องมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่จึงทำให้นักเรียนทุกคนได้สัมผัสปัญหาเพียงผิวเผิน จึงมองปัญหาทุกด้านเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุทธิ ชะมลลำเจียก (2539 : 8) ซึ่งได้สรุปความหมายของกิจกรรมว่า คือ กิจกรรมนักเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักสูตรมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีการสำรวจตนเอง ด้านความถนัดและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน และจัดตามความสมัครใจของนักเรียน โดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน

จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรม มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจมีสาเหตุจาก กิจกรรมชมรมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือหลักสูตร โดยเป็นกิจกรรมเสริมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่หลากหลายไม่ได้เน้นเป้าหมายที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงปัญหาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ (สุทธิ ชะมลลำเจียก. 2539 : 9 ; อ้างอิงจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 4) ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโรงเรียนไว้ว่า ต้องเป็นการเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ให้ความยอมรับผิชอบและเพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จำแนกตามเหตุผลในการสมัครชมรม พบว่า นักเรียนที่มีเหตุผลในการสมัครชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนเห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมด้านการเงิน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก แผนการปฏิบัติงานกิจกรรมชมรม ไม่ได้มีการจัดทำแผนไว้ชัดเจนเหมือนกับปฏิบัติการอื่น ๆ จัดทำขึ้นเป็นแผนย่อยในงานวิชาการเท่านั้น ดังนั้นด้านงบประมาณจึงไม่ได้มีการจัดสรรไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้การเบิกจ่ายเงินในการจัดกิจกรรมชมรมจึงมีจำกัด ทำให้นักเรียนพบปัญหาการดำเนินงานไม่สะดวก เพราะขาดงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิ ชะมลลำเจียก ที่ได้ศึกษา เรื่องการจัดกิจกรรมชมรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่า เงินที่จัดสรรให้ในการจัดกิจกรรมนักเรียนไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ซึ่งตามหลักการบริหารแล้ว เงินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการบริหาร แต่ก็ไม่ใช่ว่าสิ่งที่สำคัญหรือเป็นปัญหา จนทำให้การบริหารงานต้องล้มเหลว

จำแนกตามชมรมที่สังกัด พบว่า นักเรียนที่สังกัดในชมรมต่างกัน เห็นว่าการบริหารกิจกรรมชมรมมี ปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเนื่องจากการดำเนินการกิจกรรมชมรมโดยส่วนใหญ่ จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือในทุกชมรม นักเรียนในสังกัดทุกชมรมจะมีหน้าที่เพียงดำเนินการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้นักเรียนพบปัญหาต่าง ๆ ไม่มากนัก และเป็นปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็ดการ์ จอห์นสตัน และโรแลนด์ ฟอนส์ (รัชนี้ งามวิจิตร. 2542 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Edgar Johnston and Roland Faunce) ว่าปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมที่พบมักเกิดจากครูต้อง

ใช้เวลามากในการช่วยเหลือกิจกรรมนักเรียน โดยเฉพาะงานนักเรียนเป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ปรึกษาจะต้องอุทิศเวลาให้แก่กิจกรรมมีใช้น้อย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ในการปรับปรุงการบริหารกิจกรรมชมรมของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ผู้วิจัยขอเสนอแนะ โดยอาศัยข้อมูลจากการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการดำเนินการ อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรให้นักเรียนเข้าร่วมประชุมกับเพื่อนสมาชิกในการดำเนินงานกิจกรรมชมรม ทางโรงเรียนควรมีการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อการดำเนินการจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการกำหนดเป้าหมายและนโยบายให้ชัดเจน ควรกำหนดวันเวลาในการจัดทำกิจกรรมชมรม กำหนดตัวบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมชมรมให้ชัดเจน
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรกำหนดเวลาให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมชมรมให้ตรงต่อเวลา มอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนรับผิดชอบอย่างชัดเจน ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดกิจกรรมชมรม อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติงานกิจกรรมชมรมอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โรงเรียนควรจัดระบบการประสานงานของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายให้ชัดเจน ควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน ควรให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมหรือการแข่งขันกับสถาบันอื่น
4. ด้านการเงิน ควรแจ้งข้อมูลให้สมาชิกทราบในการเรียกเก็บเงินเพิ่มเพื่อจัดทำกิจกรรมชมรม การจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับโครงการที่อนุมัติ ผู้บริหารต้องจัดงบประมาณการเบิกจ่ายในกิจกรรมชมรมไว้ส่วนหนึ่งให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกชมรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมชมรม ในแต่ละสถานศึกษาในระดับเดียวกัน
2. ควรคำนึงถึงตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสภาพปัจจุบันและคาดหวังเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อด้านกิจกรรม เช่น อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ
3. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2531). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิตรรัตน์ โพธิามกะ. (2523). การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกษตร. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์ จำกัด.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. วารสารวิชาการ. (9) 37 – 40 ; 9 กันยายน 2541.
- จุไร ลียากาส. (2526). นโยบายแนวความคิดและเทคนิคในการจัดกิจกรรมนักเรียน เอกสารประกอบบรรยายในการสัมมนาหัวหน้าหมวดกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดส่วนกลาง 7 – 11 มีนาคม 2526. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา.
- ใจจริง บุญเรืองรอง. (2536). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2521). การบริหารกิจการนักเรียน. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ แทนศิริ. (2541). ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานีพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (การบริหารการศึกษา).
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2525). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส เอ็ม เอ็ม.
- นราธร. (2541). วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน. กรกฎาคม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปิญโญ สาร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2526). เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 6 – 10 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รัชณี งามวิชา. (2542). ปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และ นักศึกษา โรงเรียนรัตนพนิชยการ. สารนิพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สมชาย บุญญบาล. (2541). ทิศของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลางที่จัดการเรียนการสอนทางด้านธุรกิจ. ปรินูญานีพนธ์ (กศ.ม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตร พานิมิตรกุล. (2537). สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระตามความคิดเห็นของผู้บริหารหัวหน้าหมวดกิจกรรม และครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินูญานีพนธ์ (กศ.ม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมบัติ คำม่วง. (2533). รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินูญานีพนธ์ (กศ.ม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.
- สุกัญญา งามสิทธิพงศา. (2539). ความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง. ปริญญานิพนธ์ (กศ.ม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิ แหม่มลำเจียก. (2539). การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (การบริหารการศึกษา).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียน
พณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารกิจกรรม
ชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียน
พณิชยการเพชรบุรี จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการดำเนินการ
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านการเงิน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการทราบความคิดเห็นของท่าน เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัด
กิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมการใช้งบประมาณให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด
ตามเจตนารมณ์ของโรงเรียนต่อไป

3. คำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานกิจกรรม ของ
โรงเรียน และจะมีประโยชน์ต่อสมาชิกชมรมทุกคน กรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่านด้วย จักเป็นพระคุณ
อย่างยิ่ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○ ที่ เป็นความจริงหรือตรงกับปัญหาของท่านมากที่สุด

- 1. เพศ
 - ☐ ชาย
 - ☐ หญิง
- 2. สถานภาพการเป็นสมาชิกชมรมที่สังกัด
 - ☐ เป็นคณะกรรมการ
 - ☐ เป็นสมาชิก
- 3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น
 - ☐ ปวช. 1
 - ☐ ปวช. 2
 - ☐ ปวช. 3
- 4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - ☐ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คะแนนเฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99
 - ☐ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.49
 - ☐ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 4.00
- 5. เหตุผลในการสมัครชมรม
 - ☐ มีความสนใจด้วยตนเอง
 - ☐ เพื่อนแนะนำ
 - ☐ ครู อาจารย์แนะนำ
 - ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
- 6. ชมรมที่สังกัด ซึ่งแบ่งเป็น
 - ☐ บำเพ็ญประโยชน์
 - ☐ กีฬา
 - ☐ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
 - ☐ ดนตรีไทย
 - ☐ ต่อด้านสารเสพติด
 - ☐ ลีลาศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับปัญหาที่เป็นความจริงหรือตรงกับปัญหาของท่านมากที่สุด

ลำดับ	ประเด็นที่พิจารณา	ระดับปัญหา				
		เห็นมากที่สุด	เห็นมาก	เห็นปานกลาง	เห็นน้อย	เห็นน้อยที่สุด
	ด้านการดำเนินการ					
1	การกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
2	โรงเรียนกำหนดประเภทของกิจกรรมชมรมยังมีไม่มากพอ					
3	โรงเรียนไม่ได้มีการกำหนดแผนงานการทำกิจกรรมชมรมให้สมาชิกของชมรมทราบล่วงหน้า					
4	การกำหนดวันเวลาในการทำกิจกรรมไม่สามารถควบคุมให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ได้					
5	การประชาสัมพันธ์ ข่าวดสาร การทำการจัดกิจกรรมชมรมให้สมาชิกยังไม่ทั่วถึง					
6	โรงเรียนจัดทำเอกสาร เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน					
7	สมาชิกของชมรมยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญในวัตถุประสงค์ของกิจกรรมชมรมอย่างแท้จริง					
8	ไม่มีความชัดเจนของแนวปฏิบัติในการติดต่อประสานงานกิจกรรมชมรม					
9	วางแผนการกำหนดตัวบุคลากรผู้รับผิดชอบการจัด กิจกรรมชมรมไม่ชัดเจน					
10	นักเรียนไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับเพื่อนสมาชิก ในการดำเนินงานกิจกรรมชมรม					
	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
11	ผู้บริหารยังไม่มึนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนกิจกรรมชมรม					
12	กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมชมรมไม่ชัดเจน					
13	ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดกิจกรรมชมรม					

ลำดับ	ประเด็นที่พิจารณา	ระดับปัญหา				
		เห็นว่ามันที่สุด	เห็นว่ามัน	เห็นว่าปานกลาง	เห็นว่าน้อย	เห็นว่าน้อยที่สุด
	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
14	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้ชำนาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับกิจกรรมชมรม					
15	อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมไม่สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง					
16	อาจารย์ไม่มีการมอบหมายงานและติดตามการปฏิบัติงานกิจกรรมชมรม					
17	นักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง					
18	โรงเรียนจัดให้นักเรียนรู้จักบทบาทและหน้าที่ของการเป็น ผู้นำและผู้ตามไม่ทั่วถึง					
19	นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมชมรม					
20	นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
21	นักเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในการเบิกจ่ายอุปกรณ์					
22	นักเรียนไม่ตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมชมรม					
23	นักเรียนไม่มีความอิสระในการจัดกิจกรรมชมรม					
24	นักเรียนไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน					
25	นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการกิจกรรมชมรมไม่ให้ความช่วยเหลือแนะนำสมาชิกชมรม					
26	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักเรียนไม่สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ มาปรับใช้กับเพื่อนร่วมงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
27	สมาชิกชมรม ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการใช้บริการเบิกจ่าย – คินวัสตอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมชมรม					
28	สมาชิกชมรม ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายเครื่องเสียง					
29	สมาชิกชมรม ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการขออนุญาตใช้อาคารสถานที่ในการทำกิจกรรมชมรม					
30	ระบบการประสานงานของเจ้าหน้าที่ แต่ละฝ่ายไม่ชัดเจน					
31	ไม่ได้รับ การบริการจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วยความประทับใจ					

ลำดับ	ประเด็นที่พิจารณา	ระดับปัญหา				
		เห็นว่ามีมากที่สุด	เห็นว่ามีมาก	เห็นว่าปานกลาง	เห็นว่ามีน้อย	เห็นว่ามีน้อยที่สุด
	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
32	ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ทำกิจกรรมหรือแข่งขันกับสถาบันอื่น					
33	บรรยากาศในการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น					
	ด้านการเงิน					
34	โรงเรียนจัดงบประมาณไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินงานของกิจกรรมชมรม					
35	การของบประมาณในการจัดกิจกรรมชมรม มีความซับซ้อนและไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว					
36	ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดหางบประมาณนอกระบบ					
37	การขออนุมัติเบิกจ่ายการเงินล่าช้า เนื่องจากต้องรออนุมัติจากผู้บริหาร					
38	การเสนอขออนุมัติโครงการต้องรองบประมาณของสถานศึกษา					
39	การจัดทำแผนกิจกรรมชมรม ไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่					
40	ไม่ได้รับความสะดวกในการเรียกเก็บเงินเพิ่มจากสมาชิกเพื่อทำกิจกรรมชมรม					

ตอนที่ 3 **ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมอย่างไร** **โปรดเขียนลงในช่องว่างข้างล่างนี้**

1. ด้านการดำเนินการ
- 1.1
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4
- 3.5
- 3.6
4. ด้านการเงิน
- 4.1
- 4.2
- 4.3
- 4.4
- 4.5

ขอบคุณในความร่วมมือ

อารี ศรีสม

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/ 3541

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/3 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางอารี ศรีสม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิ่มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 71 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางอารี ศรีสม ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 3852

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางอารี ศรีสม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิ่มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 1 - 3 จำนวน 450 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการบริหารกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางอารี ศรีสม ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 โทร. 0-2391-1787
2. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ
 อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 โทร. 0-2274-7618
3. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 โทร. 0-2888-7431, 0-1857-0787

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางอารี ศรีสม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 1 กรกฎาคม 2499
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	199/1 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี และผู้รับ ใบอนุญาต โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี และโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2515	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2526	ครุศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกการบริหารโรงเรียน) วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ